



LOVEC

glasilo Lovske zveze Slovenije



April 1976 **1**



PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE

Posebej opozarjamo vodstva lovskih družin in lovce na razpis XX. jubilejnega pohoda »Po poteh partizanske Ljubljane«, ki bo **v soboto zjutraj, 8. maja 1976.**

Vabimo vse lovske družine, naj prigrasijo svoje ekipe, da se udeleže te največje manifestacije naše zmage in naše svobodne ustvarjalnosti.

Ekipe (najmanj po 5 lovcev) naj prinesejo s seboj lovske prapore, člani ekip pa naj bodo oblečeni v lovske kroje in naj nosijo vsa odlikovanja, tudi lovska.

Glede pogojev, prijavnih rokov in drugih navodil v zvezi z udeležbo, naj se vodstva LD obrnejo neposredno na Odbor za pohod »Po poteh partizanske Ljubljane«, Ljubljana, Komenskega 7, telefon (061) 310-044.

Pismene prijave sprejema do 28. aprila **Odbor za pohod »Po poteh partizanske Ljubljane«, Komenskega 7, 61000 Ljubljana**, prijave **osebno** pa od 28. do 30. aprila Turistični informacijski biro, Ljubljana, Titova 11.

Lovska zveza Slovenije

APRIL

MALI TRAVEN

Vsak lovec mora vedeti

Lov na **divjega (velikega) petelina** v aprilu v nobenem lovišču SR Slovenije ni dovoljen (sklep upr. odbora LZS, 16. 3. 1974). — Lov na **kljunače**, h katerim prištevamo velikega kljunača, kozico ali bekasino, čoketo in grbeža, v aprilu ni dovoljen. Lovski zakon iz leta 1966 sicer določa lovno dobo na kljunače do 15. aprila, toda po mednarodni konvenciji za zaščito ptic spomladanski lov na ptice selivke, ko se vračajo, ni več dovoljen. To konvencijo je SFRJ ratificirala leta 1973. — **Vrane in srake** strupiti s fosforno emulzijo ni več dovoljeno. Zvezni zakon o prometu s strupi (Ur. list SFRJ, št. 40/73) ne dovoljuje uporabe belega fosforja, iz katerega izdelujejo fosforno emulzijo. Lovec naj za lov na te ptice uporablja predvsem puško!



Obiščite

MEDNARODNO LOVSKO RAZSTAVO V VIDMU — UDINAH

od 3. do 11. aprila 1976, na razstavišču

Razstava je pod pokroviteljstvom Mednarodnega sveta za lov in ohranitev divjadi (CIC), razstavljajo pa lovske organizacije Furlanije-Juljske krajine, avstrijske Koroške in SR Slovenije

Posebej opozarjamo, da bo na tej veliki prireditvi 10. aprila

SLOVENSKI DAN

Pri ČZP Kmečki glas, Miklošičeva 4, Ljubljana, je izšla knjiga avtorja mag. Toneta Jeromlja

GOJITEV RIB

ki vsebuje poleg številnih strokovnih nasvetov, grafikonov, barvnih in črno belih slik še okoli 90 kuharskih receptov za pripravo rib, ki jih je napisala Andreja Grumova.

Knjiga stane le 50 din.

Knjigo vam pošljemo po povzetju, če nam pošljete naročilo na naslov:

ČZP KMEČKI GLAS, Miklošičeva 4, 61000 Ljubljana



LOVEC

glasilo Lovske zveze Slovenije

LIX. letnik

št. 1

april–mali traven 1976

Foto ing. Janez Črnač:
Fazan-grivnjač ali kitajski fazan (torkvatus).

So pa še tri druge podvrste navadnega fazana, ki se vse med seboj križajo.

Fazani petelini, ki so se čez zimo držali v jatah, se na spomlad razidejo. Vsak petelin »zasede« svoje ozemlje, svoje rastišče in ga srdito brani pred drugimi fazani petelini, kakor domači petelin svoje gnojšče in dvorišče. Čim močnejši je,

tem več fazank in večje rastišče ima. Njegov »harem« šteje navadno od 3 do 8 fazank. V pomladnem soncu se mu blešči svatovsko »oblačilo«. Običajno se na kupu sredi njive šopiri, udarja s perutnicami in prepeva rjavkastim ljubicam svojo kratko pesmico.



Vsebina:

Lojze Briški	Pred občnim zborom Lovske zveze Slovenije	2
Polde Maček	O delu in nalogah Kinološke zveze Slovenije	4
J. P.	Če psu stopiš na rep (Kozerija)	6
K. B.	Seja upravnega odbora LZS pred občnim zborom . . .	7
Ludvik Marič	Prirodni model?	11
Dr. Ernest Petrič	Naš muzej živi	13
Tone Svetina	Lov in umetnost – Sandi Leskovec, lovec in kipar . . .	15
J. P.	Sestal se je izdajateljski svet glasila Lovec	18
Temeljna vsebinska zasnova	glasila Lovec	18
France Avčin	Greh in kazen (V spomin Bogdanu Sežunu)	20
Lovski oprtnik:	Lov v nepravem času – K. Sajdl	23
	»Ješči zajci« – K. Vela	24
Jubilanti		24
Lovska organizacija:	Tri desetletja LD Radeče – L. P.	26
	Tretje srečanje lovskih pevskih zborov, letos v Dekanih	27
	Koledar lovskih strelskih tekmovanj v lovskem letu	
	1976/77	28
V spomin:	Bogdan Sežun	20, 28
Lovska kinologija:	Mednarodna tekma jamarjev	30
Šaljive		32

LOVCA izdaja Lovska zveza Slovenije, Ljubljana, Zupančičeva 9. Glavni urednik Tone Svetina, odgovorni urednik France Cvenkel. Vse gradivo za objavo pošiljajte Uredništvu LOVCA, Zupančičeva 9, 61001 Ljubljana, poštni predal 505, telefon (061) 21-245 in 21-819. – Rokopisov in fotografij ne vračamo. – Letni prispevek področnih lovskih zvez Lovski zvezi Slovenije, v katerem je vračunana tudi naročnina za Lovca, je po članu 155 din. Za druge naročnike je letna naročnina 120 din, za inozemstvo 140 din. Posamezna številka 10 din. – Cene malim oglašom za člane lov. organizacij: do 15 besed 14 din, od 15 do 25 besed 17 din, od 25 do 35 besed 22 din, od 35 do 45 besed 30 din; za vse druge dvojna cena. Male oglase je treba plačati hkrati z naročilom! Ziró račun Lovske zveze Slovenije: 50101-678-47158. – Tiskala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani. – Po mnemu Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS, št. 421-2/72, oproščeno prometnega davka. – Ta številka je izšla v 17 300 izvodih.

Pred občnim zborom Lovske zveze Slovenije

Lojze Briški, predsednik LZS

Občni zbor Lovske zveze Slovenije bo nedvomno najpomembnejši lovski dogodek ob pričetku novega lovskega leta. Najvišji zbor slovenskih lovcev bo uspel, če bo kritičen in ustvarjalen hkrati. Odraziti mora stanje, smotre in predloge o razvitosti samoupravnih odnosov in organiziranosti lovskih organizacij ter njihovem vključevanju v družbenopolitične napore za ustavno preobrazbo družbe, o sodobnih prizadevanjih za varstvo naravnega bogastva in posebej divjadi ter upravljanju lovišč, razširjanju lovske kulture, znanstveno-raziskovalnem delu, vzgoji in izpopolnjevanju lovcev, Zlatogori knjižnici in lovski publicistiki.

Namen tega sestavka ni podrobnejša razčlenitev aktivnosti, doseženih uspehov in naštevane slabosti v času od zadnjega občnega zbora. Ugotovim naj le, da smo na vseh področjih lovske dejavnosti dosegli pomemben napredek. Večina lovskih organizacij je prizadevno in odgovorno uresničevala sklepe in stališča, ki jih je sprejel občni zbor pred tremi leti. Z uspehom smo odpravljali negativne pojave, ki so bili na zadnjem občnem zboru Lovske zveze Slovenije posebej kritično obravnavani.

Želim opozoriti le na tista vprašanja, ki so po mojem mnenju ključnega pomena za nadaljnjo usmeritev, delo, napredek in razvoj lovskih organizacij.

Velike spremembe v razvoju naše družbe so pomembno vplivale tudi na utrjevanje samoupravnih odnosov in krepitev socialistične zavesti v lovskih organizacijah. V lovskih kolektivih se je okrepilo spoznanje o nujnosti aktivnega sodelovanja vseh članov pri upravljanju lovišč kakor tudi pri usmerjanju in uresničevanju celotnega razvoja lovstva. Lovske organizacije so z namenom, da bi poenotile lovskogospodarske ukrepe, razvile različne oblike sodelovanja z družbenopolitičnimi skupnostmi, gozdnogospodarskimi in kmetijskimi

mi organizacijami združenega dela. Zelo se je razmahnila aktivnost lovcev v družbenopolitičnih, samoupravnih organizacijah in skupnostih. Vse doslej uveljavljene oblike aktivnosti moramo še bolj zavzeto razvijati in poglobljati, zlasti tiste vsebinske in organizacijske rešitve, ki bodo prispevale k nadaljnjemu poglobljanju samoupravljanja, h krepitvi medsebojne povezanosti lovskih organizacij, vključevanju lovstva v prizadevanja za družbeni, gospodarski napredek in sodelovanje lovcev v družbenopolitičnih in samoupravnih organizacijah. V tem smislu je pripravljen tudi osnutek novega zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč. Novi zakon bo pomenil uzakonitev mnogih spoznanj, ki se že uveljavljajo v praksi, vseboval bo pa tudi nove rešitve in ukrepe. Razumljivo je, da bo uresničevanje in praktična izpeljava določil novega zakona najpomembnejša naloga lovskih organizacij v času, ki je pred nami. K razvitejšim oblikam samoupravnih odnosov in organiziranju lovskih organizacij bo prispevala tudi nova organiziranost Lovske zveze Slovenije in zvez lovskih družen (področne lovske zveze). V razpravi je osnutek novih pravil Lovske zveze Slovenije, ki naj bi jih sprejel občni zbor. V vrsti organizacijskih sprememb, ki jih želimo uresničiti z novimi pravili, je najpomembnejše delegatsko konstituiranje skupščine Lovske zveze Slovenije in zvez lovskih družen. Delegatsko konstituiranje skupščin bo pomembno vplivalo na utrditev vloge in položaja temeljnih lovskih organizacij, ki bodo prek svojih delegatov odločali o usmerjanju in vodenju lovske politike.

Ustava SR Slovenije v 104. členu med drugim pravi, da sta »rastlinski in živalski svet... pod posebnim družbenim varstvom«. To pomeni, da je živalski svet – sem seveda prištevamo v prvi vrsti divjad – del naravnega bogastva in

dobrina splošnega pomena, ki se upravlja na način, kakor ga določa zakon.

Ustava tudi pravi, da »delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, družbenopolitične skupnosti, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti imajo pravico in dolžnost zagotavljati pogoje za ohranitev in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja...«. Navedena ustavna načela so za področje lovstva konkretizirana v osnutku zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč. Osnutek zakona poleg drugih za ohranitev divjadi ustreznih pogojev ureja tudi ustanovitev lovskogojitvenih območij. V območjih morajo pri zagotavljanju raznih ukrepov, katerih cilj je varstvo narave in s tem tudi divjadi, sodelovati lovske organizacije in družbenopolitične skupnosti ter druge organizacije, ki gospodarijo z naravnimi dobrinami. Delo v območjih bo zahtevna naloga, ki bo terjala od lovskih organizacij veliko dela in naporov. Pričakovati je, da se bomo v dogovorih o zagotavljanju usklajenih lovskogospodarskih ukrepov za varstvo divjadi v območju srečali z različnimi interesi, pogledi in zahtevami. Zato bodo morali biti predlogi lovskih organizacij dobro pripravljeni ter družbeno in strokovno utemeljeni. Izhajati bodo morali iz družbenega interesa za ohranitev zdravega človekovega okolja in sodobnih spoznanj o varstvu narave, ki temelje na prirodnem ravnotežju rastlinskega in živalskega sveta. V lovskih vrstah so že dalj časa nekatere dileme o tem, kateri način gojitve divjadi je s stališča varstva narave ustrenejši. Gre za tako imenovani »prirodni« ali »živinorejski« koncept gojitve divjadi. Te dileme moramo razjasniti ter na občnem zboru sprejeti stališča, ki bodo pomenila dolgoročno usmeritev za delo na tem področju. Nedvomno je to



Letošnja zapoznala zima z obilnim snegom in mrazom se končno umika pomladi

Foto VI. Hilak

eden izmed pomembnih pogojev za poenotenje ukrepov lovskih in drugih organizacij, ki bodo sodelovale v lovskogojitvenih območjih.

Nadaljnji napredek lovstva in uspehi pri gospodarjenju z divjadjo so tesno povezani z razvojem in dosežki znanstveno-raziskovalnega dela. Če nočemo zaostajati, če želimo napredovati, moramo spodbujati in materialno stimulirati razvoj strokovnega dela, ki nam bo dalo odgovore na mnoga vprašanja, s katerimi se v lovskih organizacijah srečujemo pri gospodarjenju z divjadjo. Zato se bomo morali v vseh lovskih kolektivih zavestno odločati za združevanje sredstev, s katerimi bomo omogočili razvijanje te dejavnosti. Razumljivo je, da se bomo pri tem odločali za financiranje tistih znanstveno-raziskovalnih programov, ki bodo izhajali iz naših družbenih razmer in potreb.

V lovskih organizacijah je dosežena dokaj visoka stopnja strokovnega znanja, tudi interes za strokovno izpopolnjevanje je iz leta v leto večji. Vprašanje pa je, ali smo z doseženim lahko zadovoljni, posebej še, ker vemo, da je znanje pogoj napredka na vseh področjih, tudi na lovskem. Razmisliti moramo, ali so dosedanje oblike usposabljanja ustrezne in kaj kaže še storiti, da bi po vsebini in obsegu izboljšali usposabljanje lovcev. Predvsem kaže, da bi se dogovorili za nekatere stalne oblike usposabljanja, obvezne za vse članstvo, še posebej za mlade člane lovskih družin.

K rasti strokovnega znanja in razvoju slovenske lovske kulture pomembno prispevata revija Lovec in Zlatorogova knjižnica. Lovec je dolgoletno strokovno glasilo in podoba razvoja lovske organizacije. Zlatorogova knjižnica in slovenski lovski muzej, ki smo ga

slovesno odprli lani, pa sta zrcalo dosežene strokovne in kulturne ravni lovstva na Slovenskem. Zato moramo na občnem zboru ponovno poudariti našo trajno skrb za vsebinsko in oblikovno bogatitev revije Lovec ter za redno programsko izdajanje Zlatorogovih knjig, kjer naj imajo prednost strokovna in leposlovna dela domačih avtorjev. Povsem razumljivo je, da moramo prav tako skrbeti za stalno izpopolnjevanje lovskega muzeja.

Ne nazadnje je treba na občnem zboru poudariti skrb in odgovornost vseh lovskih organizacij ter njihovo obveznost za uresničevanje tistih nalog in akcij, ki so skupnega pomena za napredek lovstva v Sloveniji in Jugoslaviji.

To je le nekaj razmišljanj o aktualnih vprašanjih in nalogah, ki naj bi bile vtkane v sklepe in stališča, ki jih bo sprejel občni zbor Lovske zveze Slovenije, 11. 4. v N. Gorici.

O delu in nalogah Kinološke zveze Slovenije

Polde Maček, predsednik KZS

Minilo je skoraj leto in pol (29. 6. 1974) od občnega zbora Kinološke zveze Slovenije (KZS). Novi statut KZS in sklepi, ki jih je sprejel, so bili vodilo našemu delu v preteklem letu. Tudi upravni odbor KZS je med letom sprejel več sklepov in priporočil. Večina sklepov občnega zbora kakor tudi UO je bila izvršena. Sklepi o novi organiziranosti kinoloških organizacij in njihovi krepitvi pa so dolgoročnejšega značaja in bodo aktualni tudi v letu 1976 ter še kasneje.

Po sprejemu novega statuta KZS smo se lotili novega organiziranja KZS in uveljavljanja delegatskih odnosov pri njenem delu. Prek UO

KZS in komisij smo imeli neposredno povezavo s kinološkimi društvi in klubi. Članstvo, organizirano v kinoloških društvih in klubih, je bilo sproti obveščeno o delu KZS in je lahko glede na lastno organiziranost in delavnost vplivalo na delo organov KZS. Manj neposredne povezave je imela KZS s kinološkimi komisijami pri področnih lovskih zvezah in s kinološkimi referenti pri lov. družinah.

Ena bistvenih nalog KZS je bila, da najdemo ustreznost rešitev neresenih vprašanj v preteklosti med KZS in Lovsko zvezo Slovenije (LZS). To smo našli decembra 1974,

ko smo podpisali samoupravni sporazum z LZS (objavljen v Lovcu, marec 1975). Osnovno načelo sporazuma med KZS in LZS, katerih delovni področji se medsebojno prepletata, je, da je delovanje obeh v korist KZS kakor LZS, saj je lovski pes sestavni del njune dejavnosti. Nadalje smo se dogovorili, da bomo programe KZS, ki se nanašajo na lovsko kinologijo, medsebojno dopolnjevali, da bomo skupaj sprejemali delovne načrte itd. LZS se je tudi obvezala, da bo financirala del dejavnosti KZS. Ta sporazum je bistvenega pomena za naše nadaljnje sodelovanje. Omogočil nam je, da smo v letu 1975 naredili korak naprej na strokovnem področju, da smo izvedli niz republiških tekem in tako prispevali k nadaljnjemu razvoju kinologije.

Velik korak naprej smo napravili tudi v sodelovanju med lovsko in športno kinologijo. Odpravljeni so bili nesporazumi in urejena je bila strokovna služba KZS, tudi za določene administrativne naloge, ki jih je prej opravljala Zveza klubov za športne in službene pse. Danes pri večini članstva prevladuje prepričanje in spoznanje, da mora biti kinologija ena in enotna in da le obe kinologiji: lovsko in športna – v složnem sodelovanju in enotnem reševanju zadev lahko prispevata k napredku celotne slovenske kinologije. A posamezniki še vedno želijo postavljati pregrade med lovsko in športno kinologijo. Brez dvoma velja ugotovitev, da je športna kinologija dobro organizirana, da ima širom po Sloveniji povezano članstvo in da s svojo aktivnostjo veliko doprinaša k napredku kinologije nasploh.

Po sklepu občnega zbora KZS je postala revija Kinolog z letom 1975 glasilo KZS. Ustanovitelj revije je Zveza klubov za športne in službene pse in je pod njenim okriljem izhajala dve leti. Kinolog je namenjen vsem ljubite-

Ostrolaki ptičar prinaša plen

Foto I. Napotnik



ljem psov. Naklada je v tem letu dosegla 3500 izvodov (dvo)mesečno, torej 1000 več, kakor jo je imel, preden je postal glasilo KZS. Naša želja je, da bi se krog bralcev in naročnikov razširil. Zavedamo se, da bomo naklado povečali le, če bo vsebina kvalitetna in zanimiva. Revija naj bi bila informativna in učiteljska vsakemu našemu kinologu in kinofilu. Imamo zelo ozek krog sodelavcev in se sploh srečujemo z začetniškimi težavami. Upajmo, da bo v tem letu storjenega več za njeno vsebino in kvaliteto sploh.

Lani je bila v Ljubljani naša največja manifestacija — mednarodna razstava psov vseh pasem, o kateri je Lovca obširneje poročal v novembrski številki 1975. Razstava nam je omogočila, da smo pripravili tudi fototeko najlepših psov večine pasem, ki naj služi kot pripomoček zlasti pri strokovnih predavanjih. Lastna fototeka je bila naša dolgoletna želja, ki smo jo realizirali kljub skromnim finančnim možnostim.

Velika lovska manifestacija lani je bila otvoritev lovskega muzeja v Bistri pri Vrhniki. KZS se je odzvala predlogu LZ Slovenije, da pripravi kinološki oddelek. Zbrali smo gradivo, ki je sedaj v Bistri razstavljeno.

KZS se je s svojimi društvi in članstvom aktivno vključila v javno razpravo o osnutku zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč. Šolan lovski pes pomaga in omogoča loviti športno, gospodarsko koristno in predvsem lovsko etično. Zato je UO KZS poslal Izvršnemu svetu SRS, kot predlagatelju zakona, predlog, da naj zakon obravnava lovskega psa kot sestavni del gospodarjenja z loviščem ter naj se dovoli loviti le s čistopasemskimi in šolanimi psi. Predlagali smo še nekatere dopolnitve in upajmo, da bo vsaj del naših predlogov vključen v novi lovski zakon.



Škofjeloški lovci s svojimi odličnimi istrijanci

Foto P. Adamič

Že občni zbor KZS je priporočil, da je treba organizirati vse naše kinološke strokovnjake za izdajo knjige, ki naj bi nudila članstvu vse potrebno pri vzgoji, šolanju in vodenju lovskega in športnega psa. Zbrana je večina prispevkov, na žalost pa nas je pred dokončanjem svojega prispevka zapustil naš priznani kinolog Bogdan Sežun. Kljub temu računamo, da bo do konca tega leta gradivo pripravljeno za tisk. Letos pa bo ponatisnjena knjiga Miroslava Zidarja »O psih«, ki je namenjena predvsem kinologom in kinofilom-športnikom. Vendar je v knjigi tudi veliko splošnih kinolo-

ških podatkov, zato jo priporočamo tudi lovcom.

Pri KZS je registriranih 44 sodnikov za lovske in 18 za nelovske pse ter 36 sodniških pripravnikov za lovske in 38 za nelovske pse. Število je zadovoljivo, a bi bilo treba storiti več kot doslej za njihovo vsestransko usposabljanje. Še vedno so očitne razlike pri ocenjevanju zunanosti kakor tudi dejavnosti psov. Te razlike so še večje med jugoslovanskimi in inozemskimi sodniki. Glede enotnosti pri ocenjevanju zunanosti kakor tudi dela psov bi morala po našem mnenju kaj več storiti Jugoslovanska kinološka zveza, ki povezuje

ČE PSU STOPIŠ NA REP

(Kozerija)

Ondan sem se odpravil v lovišče pogledat, kako so obiskana fazanja krmišča in za sledovi srnjadi. Snega ni bilo veliko in divjad ni bila v hudi stiski. Toda spomnil sem se na moje prijateljice taščice, ki v zmrzlem svetu ne najdejo dovolj hrane. Zanje sem vzel s seboj nekaj ptičjih pogačic.

Ko sem prišel v gozd, je iznenada počil strel v gostem sestoju mladih smrek. »Šibrenica je,« pomislim. »Morda je kak lovec streljal na šoj,« sem nadalje razpredal in sklenil, da pogledam, kaj se je v resnici zgodilo. Pospešim korak po vlaki naravnost skozi sredino smrekovega sestoja, koder je počil strel, in že za prvim ovinkom opazim lovca, člana naše lovske družine.

»Kaj si pa streljal?« ga vprašam.

»Orka madona! Na sovo, pa sem zgrešil.«

»Na sovo? Pa kaj ti bo sova? Kakšna pa je bila?« sem hkrati nanizal vprašanja.

»Našopati bi jo dal. Mislim, da je bila sibirska, kaj jaz vem. Toda rečem ti: raje bi jo ustrelil kot deset fazanov.«

»Pa...« obzirno ugovarjam, »zaščiten je in koristen. Ne bi je smel streljati, lahko bi bil kaznovan.«

»A tudi ti si tak? Kaj te to briga! Ne vtikaj se v zadeve drugih. Sicer pa jo je za našopat dovoljeno ustreliti!«

»Ne, nimaš prav, le če imaš dovoljenje republiškega sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo. Sicer pa bi to moral vedeti, sicer boš moral še enkrat na lovski izpit,« trmasto vztrajam.

»Kaj se važiš!« me je še bolj zviška pogledal. »Ni mi treba soliti pameti, razumeš! Če boš še naprej stegoval jezik, se bova drugače pomenila!«

Nato je vrgel puško na ramo, se brez pozdrava obrnil in se zgubil med debli. Ostal sem na mestu in premišljeval, kaj naj storim. Če o dogodku poročam na posvetu lovske družine, sem pomislil, bi bil streljač dovolj nesramen, da bi vse zatajil in me hkrati napadel, da ga klevetam. In z njim bi potegnil še marsikateri, kajti »lovec« je bil ugleden gostilničar...

J. P.

kinološke zveze republik in pokrajin ter posreduje priporočila Mednarodne kinološke federacije (FCI), katere članica je.

Poročila naših sodnikov o vodniških psov na mnogih lanskih preizkušnjah in tekmah so v glavnem pozitivna. Vendar se tudi opaža, da nekateri privedejo na

preizkušnjo psa, ki zna več kakor vodnik. Torej je vzgoja vodnikov še vedno pomanjkljiva. Zato je ena naših dolgoročnih nalog – posvetiti več dela vzgoji vodnikov, s posebnim poudarkom na praktično delo.

Še vedno razpravljamo o tetoviranju psov. To je zahteva FCI

in tudi naša želja. Organizacijsko smo pripravljeni, vprašanje pa je uvoz klešč in drugih pripomočkov. S tetoviranjem bi se ukinil register mladih (RM). V bodoče bo dobil vsak pes na rodovniku le številko jugoslovanske rodovne knjige (JRK), ki bo tetovirna številka. Z ukinitvijo RM se bo v strokovni službi KZS zmanjšalo administrativno delo, ker ne bo pošiljanja rodovnikov lastnikom in obratno na KZS.

Po podatkih imamo v Sloveniji 5659 lovskih psov: 1529 gončev, 761 brak-jazbečarjev in barvarjev, 2052 jamarjev, 481 šarivcev in 838 ptičarjev. Od teh 1865 z uspešno opravljeno preizkušnjo naravnih zasnov (PNZ). V letu 1975 je bilo v Sloveniji 356 legel lovskih psov in 1660 mladičev.

Nelovskih psov je v Sloveniji registriranih 3155, in sicer 2410 pastirskih, 371 službenih (brez nem. ovčarjev), 94 psov velikih pasem in 250 drugih športnih psov. V letu 1975 je bilo 208 legel in 1032 mladičev.

Reorganizirali smo tudi strokovno službo pri KZS; ukinili smo delovni mesti honorar-

Povodne putke – črne liske

Foto ing. J. Černač



nih sodelavcev. UO KZS je imel v minulem letu 5 sej, prireditveni odbor za mednarodno razstavo pa 3 sestance in vrsto organizacijskih opravil. V tem odboru je sodelovala tudi večina članov UO KZS. Strokovni svet je imel 4 seje, na katerih je obravnaval sistematično in druga vprašanja svojega področja. V bodoče naj bi strokovni svet KZS bolj sodeloval s strokovnimi sveti posameznih kinoloških društev in klubov.

Sprejeti so bili samoupravni akti za potrebe strokovne službe, tudi nov pravilnik o odlikovanjih in nov pravilnik o sodniških izpitih. Sprejeli smo tudi družbeni dogovor o združevanju v Jugoslovansko kinološko zvezo (JKZ).

Velika naloga, ki je pred nami, je nova organiziranost kinologije v Sloveniji. UO KZS je dal predlog o tem v javno razpravo vsem kinološkim društvom in klubom. Predlog o novi organiziranosti kinoloških organizacij bo objavljen v Kinologu, št. 2/76. Razprava pa bo trajala do 1. maja letos.

Odgovorna naloga v letu 1976 bo priprava občnega zbora KZS. Predvidevamo, da bo takoj za občnim zborom JKZ v drugi polovici leta. Menimo namreč, da bo JKZ sprejela nov statut. Na vidiku so tudi druge organizacijske spremembe. Zlasti bi moral biti spremenjen način financiranja JKZ, po objektivnih kriterijih. Tudi statut KZS bomo morali dopolniti in uskladiti z obstoječo zakonodajo in sprejetimi rešitvami o organiziranosti kinoloških organizacij.

Skupaj z LZ Slovenije bi morali pripraviti samoupravni sporazum o mestu in vlogi kinologije v lovskih družinah in vlogi psa v lovišču. V ta sporazum bi morali vnesti tudi obvezo lovskih družin glede nabave psov, šolanja, položaja kinološkega referenta in določiti potrebno število

psov za vsako lovišče po ustreznih pasmah.

Tudi v letu 1976 je treba realizirati program kinoloških prireditvev (telesno ocenjevanje, tekme, preizkušnje ipd.), ki so jih predlagale kinološke komisije pri področnih lovskih zvezah, kinološka društva in klubi.

V zadnji tretjini tega leta je potrebno ustanoviti pripravljalni od-

bor za mednarodno razstavo psov vseh pasem v Ljubljani v letu 1977 in že pričeti s pripravami.

Kinološko zvezo Slovenije in vanjo vključene klube ter društva čakajo v tem letu še druge manjše, a nič manj važne naloge. Vsem bomo kos, če se bomo dela lotili s potrebno mero elana in odgovornosti.

Seja upravnega odbora LZS pred občnim zborom

Upravni odbor (UO) LZS se je sestel na svoji 12. seji, zadnji v tej mandatni dobi, v soboto, 6. marca 1976, v Ljubljani. Seja je potekala v duhu priprav na občni zbor LZS, ki bo 11. aprila v Novi Gorici.

Izhodišče za smernice, sklepe in stališča občnega zbora

Po poročilu o uresničevanju sklepov 11. seje UO LZS, 19. 12. 1975 v Kočevju, so delegati v UO med drugim sklenili, da je potrebno, na podlagi že opravljenih regionalnih posvetovanj s poveljnimi lovskimi zvezami o oblikovanju lovskogojitvenih območij, pripraviti ustrezno utemeljitev, kot izhodišče za nadaljnjo razpravo z Republiškim sekretariatom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Občinskim skupščinam bo ta predlog posredovan v razpravo šele po sprejetju zakona. Nepričakovano veliko število pripomb iz javne razprave o osnutku novega zakona po mnenju UO potrjuje širši družbeni interes za ureditev lovstva, hkrati pa bosta razvrščanje in sama redakcija teh pripomb zahtevali več časa, kot je bilo predvideno.

UO je tudi sklenil, da je potrebno še pred občnim zborom s predstavniki lovskih organizacij združenega dela natančno ugotoviti vse vidike bodočega organizacijskega in vsebinskega vključevanja teh organizacij v Lovsko zvezo Slovenije.

UO je enotno sklenil, da je potrebno na občnem zboru (skupščini) zavzeti stališča in sprejeti vsebinsko usmeritev lovskih organizacij, pri tem pa izhajati s stopnje dosedanje razvitosti in uspehov našega lovstva, njegove materialne baze in strokovno-organizacijske usposobljenosti.

Občni zbor se mora zavzeti za nadaljnje vključevanje lovstva v širše družbene tokove, saj je njegov razvoj zagotovljen le z doslednim uveljavljanjem ustavnih določil in delegatskih razmerij, ki nam pa že doslej niso bila tuja. Pri sodelovanju med lovskimi organizacijami je potrebno še naprej spodbujati vse oblike povezovanja v ožjih in širših območjih in krečiti solidarnost. Poudariti je treba ustvarjalno sodelovanje v Lovski zvezi Jugoslavije, ki sloni na samoupravnih in enakopravnih odnosih z lovskimi zvezami bratskih republik in pokrajin.

Občni zbor mora sprejeti tudi



FINANČNI NAČRT ORGANIZACIJE LZS ZA LOV. LETO 1976-77

I. LOVEC

Dohodki:	din	din
1. Prispevki članov (17 000 à 115)	1 955 000	2 015 000
2. Oglasi, naročnine	60 000	
Izdatki:		
1. Osební dohodki	210 000	2 015 000
2. Tisk in ekspedit LOVCA	996 880	
3. Klišeji	126 500	
4. Avtorski honorarji	113 000	
5. Papir	380 000	
6. Administracija	117 000	
7. Rezerva	71 620	

II. LOVSKI DOM

Dohodki:		
1. Restavracija Zlatorog	96 000	151 500
2. Gojitveni lovišči LZS	13 000	
3. Najemnine	42 500	
Izdatki:		
1. Osební dohodki	80 000	151 500
2. Amortizacijski sklad LZS	71 500	

III. ORGANIZACIJA

Dohodki:		
1. Prispevki članov (17 000 à 40)	680 000	797 000
2. LOVEC za administracijo	117 000	
Izdatki:		
Osební dohodki		221 000
Materialni izdatki:		
1. pisarniški stroški	12 000	107 000
2. razsvetljava	5 000	
3. telefon	12 000	
4. poština	8 500	
5. amortizacijski sklad	10 000	
6. sklad za vzdrževanje doma	10 000	
7. kurjava	7 500	
8. potni stroški	30 000	
9. bančni stroški	10 000	
10. oglasi	2 000	
Funkcijski izdatki:		
1. članarina za LZS (17 000 à 4)	68 000	469 000
2. članarina za KZS (17 000 à 17)	289 000	
3. knjige, revije	4 000	
4. medpokr. konferenca	20 000	
5. reprezentanca	20 000	
6. anuitete posojil	3 000	
7. rezerva, nepredvideno	65 000	

REKAPITULACIJA:

	DOHODKI:	IZDATKI:
I. LOVEC	2 015 000	2 015 000
II. LOVSKI DOM	151 500	151 500
III. ORGANIZACIJA	797 000	797 000
	2 963 500	2 963 500

ČLANSKI PRISPEVEK 155 DIN SE DELI:

LOVEC	115	155
LZS	19	
KZS	17	
LZJ	4	

usmeritve pri gojitvi divjadi v bodoče. Pri tem ne gre za revolucionarno prekinitev z nekaterimi tradicionalno pogojenimi načini, samo zaradi tradicije pa tudi ne gre zavračati novih in utemeljenih spoznanj o kompleksni gojitvi divjadi in varstvu okolja. Proces uveljavljanja novih ugotovitev pa mora biti postopen in nujno povezan s sodelovanjem vseh v lovskogojitvenem območju združenih dejavnikov. Lovske organizacije morajo sprejeti dolgoročne in konkretizirane programske usmeritve pri varovanju naravnih polj, gozdov in voda, v kar se da neokrnjeni obliki, po drugi strani pa z biotehničnimi deli izboljševati naravne pogoje za divjad.

Posebno pozornost mora občni zbor posvetiti vsem oblikam kulti-viranja lovstva – programu vzgoje, izobraževanja in propagande, Zlatorogovi knjižnici in vlogi ter pomenu glasila LOVEC. Potrebno je podčrtati ugotovitev o soodvisnosti med strokovnim znanjem in uspešnim delom pri varstvu in gojitvi divjadi. Vse dosedanje oblike izobraževanja se morajo kot nujne nadaljevati. Pri tem je vse pomembnejše tudi usposabljanje za vključevanje v splošno lj. obrambo in družbeno samozaščito. UO je sklenil, da predlog smernic, stališč in sklepov občnega zbora pripravi posebna delovna skupina in ga pošlje vsem lovskim družinam, področnim lovskim zvezam oz. zvezam lovskih družin ter lovskim organizacijam združenega dela v javno razpravo, da bi se delegati občnega zbora oz. skupščine pri sprejemanju tega dokumenta lažje odločili.

Končno k pripravam za občni zbor sodi tudi širši kandidacijski postopek za izvolitev bodočih organov skupščine LZS. UO je sprejel kandidatno listo in jo kot predlog skupaj s predlogom smernic, stališč in sklepov občnega zbora poslal v javno razpravo.

FINANČNI NAČRT LOVSKEGA SKLADA ZA LOV. LETO 1976/77

I. Dohodki

Lovska zveza (ZLD)	Od tržne vrednosti odstrela, 7,10 %	Od dohodkov gospodarjenja 1974/75 (brez salda) 1,5 %	Skupaj din
Bela krajina	26 404	3 888	30 292
Celje	96 123	29 572	125 695
Gorenjska	56 388	15 417	71 805
Gorica	88 707	27 884	116 591
Gor. Radgona	25 860	4 529	30 389
Idrija	18 046	2 908	20 954
Kočevje	58 643	11 778	70 421
Koper	65 445	23 324	88 769
Ljubljana	112 407	23 426	135 833
Ljutomer	13 446	5 262	18 708
Maribor	130 747	40 013	170 760
Notranjska	37 748	8 799	46 547
Novo mesto	50 655	8 168	58 823
Posavje	51 932	7 766	59 698
Postojna	55 914	14 499	70 413
Prekmurje	78 901	16 435	95 336
Ptuj	61 624	23 582	85 206
Zasavje	23 325	3 260	26 585
Skupaj	1 052 315	270 510	1 322 825
Prispevek lov. org. združenega dela 7 à 3500			24 500
Skupaj			1 347 325

II. Izdatki:

1. Strokovni sekretariat	585 000
2. Materialni izdatki sekretariata	100 000
3. Tečaji za lovske čuvaje (Krško, Ptuj)	85 000
4. Raziskovalna dejavnost	80 000
5. Filmi	20 000
6. Inštitut za zoohig. in patol. divjih živali (pregledi poginule divjadi)	50 000
7. Lovsko strelstvo republiškega pomena	80 000
8. Dopisna šola	30 000
9. Stroški komisij IO LZS	15 000
10. Ceniki, tiskovine	25 000
11. Financiranje KZS	100 000
12. Anuitete posojil za muzej in pokritje prekoračenih stroškov	70 000
13. Amortizacijski sklad LZS	30 000
14. Invalidnina T. Kmet	16 000
15. Razstava Videm 1976	40 000
16. Rezerva	21 325
Skupaj	1 347 325

V Ljubljani, 6. marca 1976

Predsednik fin. gospodar.
komisije LZS:
Tone Kropušek, I. r.

Predsednik
Lovske zveze Slovenije:
Lojze Briški, I. r.



Finančni načrt organizacije in lovskega sklada za lov. leto 1976/77

UO je soglasno sprejel finančni načrt organizacije LZS za leto 1976/77, v katerega se zbira članski prispevek 155 din, ki se je od lanskih 130 din po članu povečal za 25 din zaradi podražitev na splošno, še zlasti v zvezi z izdajanjem glasila LOVEC.

UO je povečanje prispevka za kinologijo od 15 na predlaganih 17 din po članu lovske organizacije sicer sprejel, vendar s tem, da odstopi Kinološki zvezi Slovenije le po 15 din, po 2 din pa se odvede v sklad LZS za financiranje kinoloških prireditev republiškega pomena. UO je sicer sprejel poročilo o delu in programu KZS, vendar vztraja, da morata biti lovska in športna kinologija v okviru KZS finančno in organizacijsko enakovredni, kar s sedanjim načinom financiranja še ni zagotovljeno.

Na predlog finančno-gospodarske komisije LZS je UO sklenil, da naj tudi pripravniki (ne kandidati!) v LD plačujejo članski prispevek v enaki višini kot redni člani. Končno je upravni odbor pri tem delu proračuna sklenil, da vsi uporabniki (najemniki) prostorov v lovskem domu LZS plačujejo od 1. 4. 1976 dalje ekonomske najemnine, LZS in ZLD Ljubljana pa od 1. 4. 1977 dalje.

UO je sprejel tudi finančni načrt lovskega sklada, vendar brez soglasja ZLD Ptuj, LZ Maribor in ZLD Gornja Radgona, katerih delegati niso bili pooblašeni za glasovanje o predlogu. UO pa priporoča upravnim odborom navedenih zvez, naj o predlogu ponovno razpravljajo in ga sprejmejo.

Proračun lovskega sklada se poveča v primerjavi s prejšnjim za 41 %, tržna vrednost bonitiranega odstrela pa se je v tem času povečala za 42,5 %. Lovsko leto

1974/75 je bilo leto kritičnega upadanja odkupnih cen za uplenjeno divjad, kar je seveda vplivalo na manjši skupni dohodek oz. ostanek dohodka. V letu 1975/76 pa so se tudi dohodki iz lovišč močno povečali.

Primerjaj tržne vrednosti divjadi posameznih vrst v tabeli spodaj!

Kratka utemeljitev nekaterih proračunskih postavk sklada:

1. Povečanje bruto mase osebnih dohodkov je predvideno za 20 do 25 % in bo usklajeno z resolucijo o gibanju osebnih dohodkov v SR Sloveniji. Tu so zajeta tudi sredstva sklada skupne porabe. Lansko povečanje osebnih dohodkov za okrog 15 % je za 9 % zaostalo za poprečjem povečanja osebnih dohodkov v Sloveniji v letu 1975.

3. Predvidena sta dva tečaja za lovske čuvaje, v Ptuj in Krškem, kar je UO načelno že sprejel.

4. V raziskovalno dejavnost je zajeto financiranje naslednjih raziskovalnih nalog:

a) Dolgoročna tema »Biološki ukrepi za ravnotežje v kompleksu gozd-divjad«, predlagatelj IGLGS – odsek za lovstvo.

Sofinancirajo:

LZS 56 000 din
Raziskov. skupnost 115 000 din
Poslov. združ. GG 69 000 din

b) Strokovni sekretariat LZS je predlagal raziskovalno nalogo »Ekologija divjega prašiča v Sloveniji«, ki naj bi se nadaljevala še v letih 1977, 1978. UO je predlog sprejel.

Sredstva v višini 24 000 din bo zagotovil lovski sklad, služila pa bodo za materialne stroške za izvedbo naloge (zgraditev lovka za odlov prašičev, markiranje in evidenti-

ranje, zbiranje in obdelava podatkov). Ta naloga bo v mnogočem prispevala k spoznavanju ekologije te divjadi v Sloveniji in s tem k smotrnejšemu gospodarjenju z njo.

6. Pogodbena vsota, namenjena za patologijo divjadi, je bila zaradi izbruha gamskih garij in kužnih bolezni pri zajcih v soglasju z IO LZS prekoračena za 15 000 din. To prekoračitev je potrebno pokriti s proračunom, hkrati pa za to dejavnost v letu 1976/77 zagotoviti 35 000 din.

8. Stroški za dopisno lovsko šolo se v tem letu povečujejo zaradi redakcije in ponovnega tiskanja gradiva – skript, diplom in ustreznih značk, vse v skladu s samoupravnim sporazumom o izobraževanju.

11. Financiranje programa Kinološke zveze Slovenije se zniža od lanskolet. 130 000 din na 100 000.

12. Po sklepu 11. seje UO LZS, 19. 12. 1975 v Kočevju, smo dolžni pokriti tudi prekoračene stroške lovskega muzeja v preteklem letu.

14. Povečanje invalidskega prispevka Tereziji Kmet (invalid zaradi poškodbe od medveda).

15. Po sklepu 10. seje UO LZS, 8. 10. 1975, v Ljubljani, se sredstva za udeležbo slovenskega lovstva na mednarodni razstavi v Vidmu zagotovijo v proračunu lovskega sklada 1976/77. Upravni odbor meni, da bo zadoščalo 40 000 din.

Tržna vrednost odstrela se izračuna na podlagi bonitiranih odstrelav srnjadi in male divjadi ter poprečja izvršenega odstrela jelenjadi, divjih prašičev in gamsov v zadnjih treh letih. Poprečne teže in cene nam posreduje odkupni podjetiji LOVEC in PERUTNINA ter so, enako kakor prejšnja leta, zaokrožene navzdol.

Vrsta divjadi	Popr. teža 1974, kg	Popr. teža 1975, kg	Popr. cena 1974, din	Popr. cena 1975, din	Vrednost 1974, din	Vrednost 1975, din
jelenjad	80,00	85,00	18,00 kg	23,00 kg	1 440,00 din	1 955,00 din
gams	20,00	20,00	19,00	22,00	380,00	440,00
srnjad	15,00	15,00	26,00	31,00	390,00	465,00
d. prašič	60,00	63,00	19,00	21,00	1 140,00	1 323,00
zajec	3,40	3,20	11,00	25,00	37,40	80,00
fazan	—	—	—	—	24,00 kos	30,00 kos
jerebica	—	—	—	—	10,00 kos	20,00 kos

Skupne tržne vrednosti I. 1975 po vrstah divjadi in odstotek udeležbe v skupni vrednosti

srnjad	6 158 460,00	41,4 %	zajec	4 061 520,00	27,4 %
jelenjad	1 487 755,00	10,0 %	fazan	1 552 770,00	10,7 %
gams	362 560,00	2,4 %	jerebica	1 399 180,00	2,7 %
d. prašič	799 092,00	5,4 %	SKUPAJ	14 821 337,00	100,0 %

Ostale važnejše zadeve

V nadaljevanju seje je UO sprejel tudi predlog končnega besedila Pravil Lovske zveze Slovenije, ki bo predložen občnemu zboru. Po poročilu komisije za statut zveze lovske družin je UO sklenil vzorčni osnutek takoj poslati vsem lovskim zvezam v razpravo.

UO je potrdil tudi minimalni cenik za lov inozemskih lovske gostov v lov. letu 1976/77.

K. B.

Prirodni model?

Ludvik Marič

V Lovcu, št. 4/75, je objavljen članek dr. S. Valentinčiča »Kateri model gojitve divjadi v prirodi?« Iz raznih ozirov sicer nisem primerna oseba za pisanje pripomb k temu članku. Toda, ker se drug v LOVCU še ni oglasil, bi jaz nekoliko kot navaden lovec »udaril po drugi plati zvona, kakšen odmev ta da«.

Gotovo je lovstvo po vsem svetu v škripcih. Nekje je preveč lovcev, ker jim blaginja to omogoča in lahko brez trena očesa dajo ogromne vsote za trofeje iz zadnjega koticke naše oble. Drugod družbena ureditev omogoča številnost lovcev. Treba je torej najti ključ, kako urediti oziroma uskladiti želje in možnosti, kako biti lovec in ohraniti divjad. Kakor je navedeno v članku, o novih tokovih in usmeritvah lovstva razpravljajo v svetu in tudi pri nas.

Razmišljanje dr. S. Valentinčiča naj bo prispevek k tej razpravi. Ker pa je njegov obširni članek na prvih straneh LOVCA, našega uradnega glasila, večina smatra, da je to že sugestija, kako naj bo oziroma bo.

Čeprav moji nazori mogoče niso povsem pravilni, članek dr. S. V. na nekaj gotovo pozablja, kar bom povedal jasno na koncu.

Slovenci smo res željni napredka, disciplinirani smo in se ravnamo po predpisih oziroma dogovorih. Da je med nami še kakšna črna ovca, navedenega ne spremeni. Vedno bolj kličemo na pomoč znanost tudi v lovstvu.

Ne strinjam se, da vleče naše lovstvo nazaj upravljanje, ki je v rokah društvenih organizacij lovcev (LD), katerim lov ni kruh (to je res), ker naši lovci že obvladajo gospodarjenje z divjadjo in se nikakor ne upirajo napredku. Manjkajoča sredstva dobijo iz turizma, pri tem pa ostanejo vendar lovci, seveda drugačni kot pred vojno. Če sedanja lovska organizacija res zasluži to obdolžitev, potem njen obstoj ni upravičen. Res ne? Kako da so

dosedanje ocene hvalile delo lovskih družin? Pravilna gojitev divjadi v Sloveniji res nima velike tradicije, vendar je sedaj že toliko napredovala, da je na pravi poti. Cilj gojitve ni samo eden: čim lepša trofeja, temveč tudi primerna populacija, ki naj ne škodi (občutno) kmetijstvu. Če je to napačno, čemu potem razstave in ocenitve trofej? V bodoče naj jih torej ne bo!

Dosedanji »živinorejski« model je uspešen, čeprav s pomočjo dodatne hrane (neprirodne hrane?), za preveliko število divjadi odgovarjajo lovci (storjena škoda); doseči primerno optimalno število divjadi je bila želja. Naseljevanje neavtohtonih (tudi v davnini neavtohtonih?) vrst, če ne izpodrivajo sedanjih vrst, zakaj ne bi obogatile narave? Vendar je tega zelo malo. Meje so res neprirodne, toda kje so včasih prirodne meje: mnogo-krat onstran državne meje! Pri poštem sodelovanju in dobrem

gospodarjenju se meja več lovišč zabriše (zamegli). Staleža v naravi niti sedaj niti pozneje ne bo mogoče točno določati. Takega načina še ni, ker je lovišče odprt hlev.

Je bilo do danes na podlagi »živinorejskega« modela res vse narobe? Kako da je divjad še tu? In da je nekaterih vrst (srnjad, jelenjad, prašiči) preveč oziroma da so v dobri kondiciji? Ali je res »prirodni« model odrešenje: pustiti vse stihiti? Zame je to povratek nazaj v čas, ko se za divjad nihče ni brigal. Toda tedaj je bilo malo ljudi in niso poznali smodnika. Trofeja in meso sta šele drugotnega pomena, za ohranjanjem vrste, kar je glavni cilj dobrega gospodarjenja. Res so meje lovišč umetno začrtane, vendar morajo biti, goji (planira) pa naj se po populacijskih območjih. V okviru območja naj se tudi planira odstrel in ustrezno porazdeli med območne LD oziro-

Krmišče v lovišču Medved na Kočevskem

Foto B. Krže





Pet na gorskem pobočju

Foto Fr. Hladnik

ma upravitelje lovišč. Tudi nikoli nismo trdili, da je štetje divjadi točno, dovoljene so bile velike tolerance, števila pa so vendarle nudila oslon, za planiranje in za oceno populacije.

Prirodni, jaz bi rekel divji, nekontrolirani model gojitve danes, ko je okolje divjadi omejeno (mesta, tovarne, promet, agrotehnika, veliko število lovcev), bi dal brez človeške intervencije kaj čudne rezultate. Dokaz najdemo v slabo oskrbovanih loviščih. Ohranitev avtohtonih vrst divjadi pri »prirodnem« modelu ni z ničimer zagotovljena, še manj pa lov. Kaj bi lovile legije lovcev? Streljali naj bi, kar bi pač prišlo pred puško!

In kaj bi ostalo ob modernih puškah in dosegu vseh koticov lovišč? Trditev, da gojitev po izbiri ni dala rezultatov, je ovržena z doseženimi rezultati (kapitalni jeleni na Madžarskem). Rogovje prvobitnega jelena v lov. muzeju v Bistri izvira iz časov in okolja, ki jih več ni in jih več ne bo; en sam primerek tudi še ni dokaz, da so bili vsi jeleni tistega časa kapitalni. Če danes naravne hrane ni več dovolj, zakaj ne bi uporabili dodatno kvalitetno izdatnejšo hrano? Zakonito je določeno, da se ne sme gojiti preštevila divjad, ki bi bila kmetijstvu in gozdarstvu v (občutno) škodo. Če meja lovišč ne bi bilo, bi bil lov odprt po vsej

državi, kakor je ponekod, kjer je pa le nekaj dni dovoljena ofenziva strelcev (ne lovcev) na divjad. Odločiti se moramo, po kateri poti bomo hodili, vendar »prirodnega« modela tudi Slovenski lovski priročnik ne uči.

Da smo se odločili za pot, ki jo priporoča dr. S. Valentinčič, ni res. Tega tudi iz sklepov občnih zborov in določil nove zakonodaje ne razberem, divjad pa je od začetka nove države splošno ljudsko premoženje. Kje so objavljeni znanstveni dosežki in nova dognanja o prirodnem modelu, ki lahko negirajo uspehe sedanjega »živino-rejskega« modela, kje npr. so že preizkusili ta novi model? Ni kar tako zaničevati dosedanja »živino-rejski« model, ki je bil drugod in pri nas dober in pri nas glede lovcev že socialistično urejen. Od osvoboditve naprej hodimo svojo pot in dosegamo uspehe na podlagi znanstvenih izsledkov in ne na podlagi »gostilniškega vsevednega znanja«. Tudi novi model ne bo točno ugotavljal staleže divjadi, evidenca vsega plena je že sedaj popolna (če nismo sedaj pošteni, tudi pozneje ne bomo). Lovci se že sedaj borimo za ohranitev narave. Toda, ali ni to borba z mlini na veter, saj življenje zahteva marsikaj, kar lovcem hodi v napoto, a ne bodo mogli preprečiti, ker imajo življenjske potrebe ljudi prednost. Tega tudi »naravni« model ne bo dosegel, dokler nas atomske bombe ne bodo butnile nazaj v pradavnino. No, vse krivde za slabo okolje divjadi pa lovci res ne moremo nositi, ker ga diktirajo gospodarsko važnejše zahteve (čim več lesa, čim večji poljski pridelki, čim manj močvirij) in tu je sodelovanje zelo težko, ker eno drugo izključuje, manj zaradi dveh gospodarjev, bolj zaradi važnejših interesov človeštva.

Zato se mi zdi, da zahteva po vrnitvi sedanjega okolja in divjadi v prдавne razmere (narava brez intervencije človeka) in zagotovitvi

interesov kmetijstva in gozdarstva ne bo mogla biti izvedena in je to trud brez upa zmage. S posvečanjem pozornosti ureditvi primerne okolja (vzpostavitev prejšnjega stanja) lovci ne bomo mnogo napravili, ker je širjenje npr. zazidav, melioracij nemogoče preprečiti. Sodelovanje tu preprečujejo važnejši interesi, ki nimajo poudarka na obstoju in gojitvi divjadi. Pri tem tudi lovska strokovna služba ne bo imela dovolj moči, da bi z dogovarjanjem dosegla za divjad važne ukrepe ob zapostavljanju za človeštvo važnejših interesov.

Vzgoja slovenskega lovca je na dovolj dobri poti. Če ni vsepovsod uspešna, je krivda na posameznikih, proti razmeram pred vojno je pa uspešna. Posebne lovske šole ustvariti bo težko, saj jih imajo tudi veliki narodi prav malo.

Strinjam se, da ukoreninjenih konceptov gojitve divjadi (živinorejski model) ne bo moč menjati hitro, niti v vsakem primeru, verjetno nikoli. Taka razglabljanja dr. S. Valentinčiča pa se vseeno zdijo kot direktive z merodajnega mesta in vnašajo zmedo med lovce, da bi sedanje gospodarjenje z divjadjo opustili nekemu stihijškemu (divjemu) naravnemu modelu na ljubo. Tako je bilo pred vojno v predelih, kjer je vladal regalni sistem. Sedanji »živinorejski« model se je izkazal na Madžarskem, Zah. Nemčiji, Avstriji, Jugoslaviji in še marsikje. Prehod na »prirodni« model bi pomenil porušiti uspehe in želeti nazaj v divjino, ki je pri nas in okoli nas več ni. Zato bi bilo dobro, da bi vrhovni organ LZS dal k članku dr. Valentinčiča svoje mnenje, če se z njim strinja in je torej direktivni članek, ali pa naj ga slovenski lovci upoštevamo samo kot razglabljanje.

Če bi prešli na naravni model, bi lovci tudi lahko plenili brez izbire. Kam bi to pripeljalo? Tega v navedenem članku ni napisanega, vendar vsak ve. In kaj bodo lovci

in zlasti turisti plenili, če divjadi ne bomo »fabricirali« s hlevsko ali voljersko gojitvijo? Želja po lovu in uplenitvi ne bo tako hitro izginila iz možganov homo sapiensa, čeprav bi imel dovolj hrane. Tisočletja niso zatrla tega nagona. Tudi »prirojeni« model ga ne bo. Lov do nekih mej bi omogočil pameten »živinorejski« model. In kdo v svetu se ogreva za »prirodni« model? Radi bi o tem več brali.

Naš muzej živi

E. P.

Še malo in minilo bo leto, odkar smo v okviru proslav ob 30-letnici zmage nad fašizmom ter socialne in narodne osvoboditve slovesno odprli slovenski lovski muzej. Ob otvoritvi smo poudarili, da s tem slovenski lovci dajemo svoj prispevek splošnim slovenskim kulturnim prizadevanjem. To izraža in potrjuje nov duh in usmeritev v lovski organizaciji, ki postavlja kot svojo prvo in najpomembnejšo nalogo skrb za varstvo in ohranjanje divjadi v naravnem okolju ter kultiviranje odnosa ljudi do narave in divjadi še posebej. Po letu dni obstoja slovenskega lovskega muzeja lahko ugotovimo, da smo svoj cilj v polni meri dosegli.

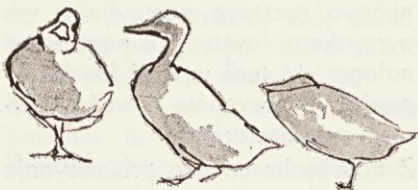
Bistra in celotno območje Tehniškega muzeja SRS, katerega del je slovenski lovski muzej, je prav po zaslugi le-tega postala zelo obiskana slovenska kulturna institucija. Kljub temu, da muzej v zimskih mesecih ni bil odprt, ker ga ni bilo moč ogrevati, ga je samo v času od otvoritve, 9. 5. 1975, do 1. 11. 1975 obiskalo 44 338 ljudi, ki so plačali vstopnino, poleg teh pa še številni ugledni domači in tuji častni gostje. Ob dejstvu, da nas

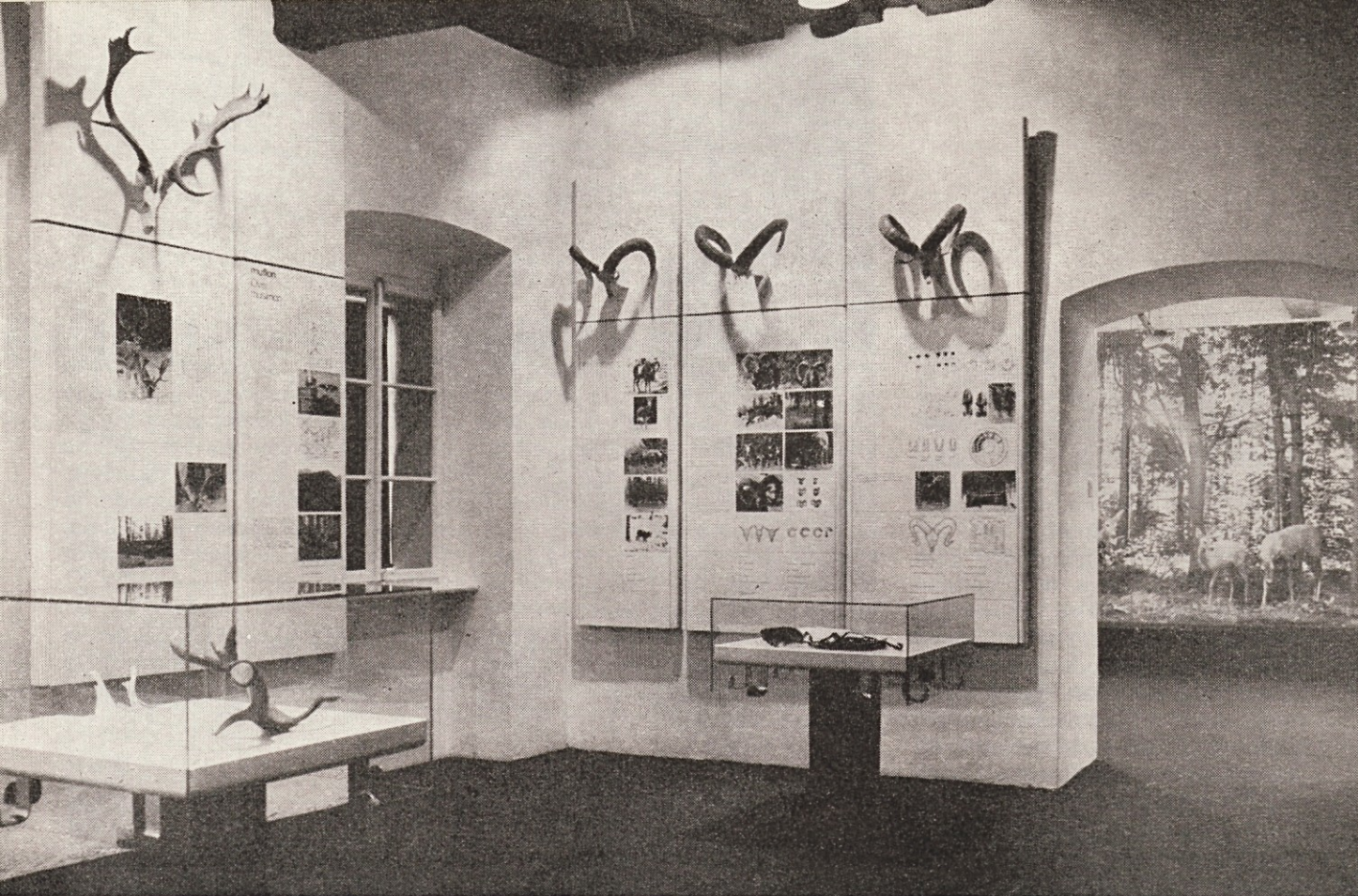
Če bi pa vsa lovišča prešla v roke nekega »strokovnega« lovskega gospodarstva (podjetja), bi bil lov za večino lovcev končan, ker ne bi zmogli cen, ki jih tam določajo. In ta podjetja res ne gospodarijo po načelih »prirodnega« modela, sicer že dolgo ne bi imeli kaj prodajati.

Konec koncev – ljudje hočemo še naprej ostati lovci in bodo gotovo hoteli ostati tudi naši zanamci.

je slovenskih lovcev 16 tisoč, že samo ta podatek kaže, da je slovenski lovski muzej ustanova, ki daleč presega samo zanimanje lovcev. Še posebej velja omeniti, da so si muzej ogledale v okviru svojega izobraževalnega programa številne lovske družine, med njimi tudi slovenski Klub prijateljev lova na avstrijskem Koroškem. Muzej je bil deležen pozornosti in izčrpno predstavljen v nekaterih glasilih lovske organizacij v drugih jugoslovanskih republikah, na zadnjem zasedanju Mednarodnega sveta za lov in ohranitev divjadi v Parizu je bil naš muzej uvrščen na listo lovskega muzejev Evrope.

Po otvoritvi sem v Lovcu, št. 4/75, zapisal, da sta nas pri postavitvi muzeja vodila dva temeljna cilja: da naj bi bil muzej eno izmed sredstev za izobraževanje našega članstva na modernih strokovnih in





Slovenski lovski muzej v Bistri pri Vrhniki, si je od otvoritve, 9. 5. 1975, do 1. 11. 1975 ogledalo nad 45 000 obiskovalcev

znanstvenih temeljih in da naj bi bil muzej naš prispevek v zakladnico slovenske kulture. Sedaj, po slabem letu njegovega obstoja, že lahko zapišem, da smo oba cilja dosegli.

Ocene o muzeju iz lovskih in ne-lovskih vrst, laične in strokovne, mladih in starih, uglednih gostov in drugih naših občanov pa tudi tujcev, so izjemno ugodne. Naj ob tej priložnosti zapišem, da posebno pozornost zbuja diorame in nekatere dermoplastike ter krzno medveda svetovnega prvaka, kar je vse delo preparatorja Toneta Hafnerja. Očitno je, da je prav s svojim delom in prispevkom slovenskemu lovskemu muzeju mladi kranjski preparator potrdil, da sodi v krog evropskih in svetovnih imen svoje stroke. Slovensko lovstvo se tako tudi s kvalitetnim načinom obdelave lovskih trofejev in njihovo razstavo postavlja v vrh evropskega lovstva. To nam hkrati nalaga, da tudi v sami lovski organizaciji posvetimo še več pozornosti preparatorstvu.

Z doseženim seveda prizadevanja

za razvoj slovenskega lovskega muzeja niso pri kraju. Pred nami so nujne konkretne in neodložljive naloge. Predvsem je treba dopolniti nekatere oddelke z določenimi eksponati in popraviti nekatere spodrsnjaje in pomanjkljivosti. Dermoplastični preparati bodo v klimatskih pogojih, kakršni so v Bistri, zahtevali občasno zamenjavo, nekateri starejši pa so že dotrajani, zato bi bilo smotno, da bi področne lovske zveze, družine ali pa zavodi za gojitev divjadi prevzeli patronat nad posameznimi sobami ali oddelki divjadi posameznih vrst, ki so značilne za njihova lovišča. To bi tudi še bolj povežalo našo lovsko organizacijo z muzejem, obenem pa omogočilo brez posebnih naporov obnavljati eksponate.

Med neodložljivimi nalogami je prav gotovo tudi priprava ustrezne brošure oz. knjižice – vodiča po muzeju, kar bo bistveno prispevalo k didaktičnosti muzeja.

Prav tako bo potrebno dokončno določiti način financiranja tekočih stroškov muzeja. Slovenska lovsko

organizacija je ob podpori družbenih dejavnikov in z lastnimi sredstvi omogočila prenovitev lovskega muzeja, za katerega upravičeno lahko trdimo, da je sedaj najatraktivnejši del Tehniškega muzeja SRS. Zato je vsekakor moč pričakovati in zahtevati, da se bodo tekoči stroški te slovenske kulturne ustanove pokrivali na enak način kot katerekoli druge ustrezne kulturne institucije pri nas. Za dopolnitve, dograditve, popravila in razširitve pa smo še vnaprej pripravljeni skrbeti slovenski lovci.

Izjemno pomembna, privlačna in dolgoročna je naloga za ureditev širšega kompleksa Bistre v muzejsko-razstavni objekt med seboj povezanih dejavnosti: kmetijstva, gozdarstva in lovstva. Možnosti so velike in privlačne. Potrebno bo izoblikovati ustrezen koncept in ga s pomočjo pristojnih interesnih skupnosti za kmetijstvo, gozdarstvo in lovstvo uresničiti tako, da bo Ljubljana oziroma Slovenija dobila v Bistri res obiska vredno kulturno in rekreativno ustanovo.

Lov in umetnost

Sandi Leskovec – lovec in kipar

Tone Svetina

Živimo v času, ko človek vedno bolj razmišlja o smislu svojega prizadevanja. Tako skušamo z raznih vidikov obravnavati tudi lov. Če je danes lov kulturni pojav, ne le šport, gospodarstvo in zabava, kot so ga opredeljevali v preteklosti, zahteva tudi, da ga kot takega obravnavamo. Lov kot kultura pa je nesmrtnost človeške misli, ki ji služi umetnost.

V zgodovini človeštva, v njenih začetkih, prevladujejo dolga tisočletja lovskih kultur praljudstev. Če vzporejamo moderno umetnost z umetnostjo pradavnine, nas z enako silo vznemirjajo podobe, ki jih je risal pračlovek-lovec na stene jam, ko je upodabljal živali in lovce na lovu v dramatičnih situacijah, kakor moderne umetnostne forme. Enako nas vznemirjajo kipi primitivnih ljudstev, lovski prizori na stenah egipčanskih piramid, rimskih zgradb in aren ter mehiških ali vzhodnjaških templjev.

Če je lov tisočletja inspiriral umetnike, da v besedni ali likovni formi izpovedo neko globljo resnico o življenju, je nekaj te sile prvinskega zagona duha ostalo tudi v moderni dobi. Danes je lov tista duhovna sila, ki vrača človeka v izhodišče k materi naravi in mu daje izgubljeno ravnovesje. Še danes lov inspirira umetnost, ne le v velikem svetu, temveč tudi pri nas. Sandi Leskovec je eden izmed lovcev, ki je tudi umetnik.

Pravijo, da se umetnik rodi in se uresniči v delu in času. Če je to res, potem se je Sandi Leskovec rodil kot kipar. Njegov praded, po domače Prelogar, trden kmet, se je ukvarjal tudi z rezbarstvom. Njegova mati, Jožefa, pa se je, kot mnogi ljudski umetniki, posvetila gnetenju gline in izdelavi keramičnih kipcev. Oče Franc izhaja iz idrijskih grap, iz Kanomlje. Moral je pobegniti čez mejo in se zaposlil kot mlekarski mojster na Kozjanskem. Od tam je družina prišla na Dolenjsko. V prostem času je oče veliko bral in slikal.

Pisal je tudi dnevnik. Kot aktivist OF je bil aretiran in je vojno preživel v fašističnih taboriščih, najprej na Rabu, kasneje v Mathausnu in Dachauu. Ohranili so se njegovi dragoceni zapiski, obsegajoči debelo knjigo. Iz njih diha uporniški duh slovenskega človeka, ki obsoja nasilje in spodbuja upor. Tega duha je prenesel tudi na svojega sina.

Če je mati vsadila v sina slo po ljubezni in lepoti, mu je oče dal svojo težnjo za resnico in pravico, ljubezen do ljudi in življenja, do borbe, dela in vztrajanja.

Otroštvo je Sandi preživel na Kozjanskem in Dolenjskem. Kriza kapitalističnega sveta je neusmiljeno prizadela družino. Šestnajstkrat so se preselili iz hiše v hišo in preživeli vse tegobe ponižanih in razžaljenih. Sandi je že kot otrok vzljubil resnico in zasovražil laž. Razočaran zaradi ponižanj in žalosten nad bedo in krivico se je zatekel v naravo.

Že otroku sta pipec in les pomenila toliko kot kruh. Sicer pa je mali Sandi nadvse ljubil živali in kmečko življenje na vasi. Doma so gojili ovce za volno, pa zajce in perutnino za meso.

»Živali so naši bratje in sestre,« je večkrat dejal oče. Ljubezen do živali ga je spremljala in vznemirjala v toliki meri, da so bile le-te prvi liki njegovega umetniškega poizkusa.

Osnovno šolo je dovršil v Mirni. Učitelji so opazili šolarčkov talent in svetovali staršem, da bi fanta dali na likovno akademijo. Ni bilo sredstev. Iz ljubezni do oblikovanja lesa pa se je odločil in se izučil za mizarja. Na novomeški gimnaziji je njegov likovni talent zapazil profesor in slikar Lamut. Dajal ga je dijakom za vzor in mu prigovarjal, da bi se likovno izobrazil. Še enkrat se je srečal z Lamutom. Na pomočniškem izpitu za mizarja. Profesorju je naredil leseni kovček za slikarske potrebščine in izrezljal cvetlični podsta-



Tone Svetina in Sandi Leskovec

vek. Dobil je pohvalo in oceno odlično.

Spet so ga nagovarjali, naj bi odšel na likovno akademijo. Imel je talent in veselje pa željo, toda nobenih sredstev.

Najprej se je zaposlil v konstrukcijskem oddelku tovarne »Topol«, od tam pa odšel za kontrolorja kvalitete izdelkov na Dob v industrijski obrat »Pohorje«.

Dopolodne je delal kot delavec, popoldneve, večere in noči pa je preživljal kot umetnik. Risal je, kiparil in rezljal. Še vedno pa je zahajal v naravo in vzljubil lov.

Rezbarjenja lesenih skulptur in reliefov se je Sandi naučil sam. Prvi motivi so bili ljudski obrazi in glave živali ter razni lovski motivi. Od njih je prešel na rezljanje motivov iz narodnih pesmi. Od vse bolj dovršene forme je prešel k iskanju vsebine. Ljubezen in smrt sta postali njegovi priljubljeni temi. V ljubezni do življenja razpet med radostjo in bolečino, med trpljenjem in vzhicenjem je skušal na eni strani izražati svoj dvom, na drugi pa upanje, da bo nekoč življenje lepše in pravičnejše.

Medtem, ko se je oblikoval kot umetnik, je služil vojsko na jadranski obali. Ko se je vrnil do-



Sandi Leskovec: Lovski krst

Leskovec: Žrtev lovske strasti



mov, je pljunil v roke in si zgradil hišo v Mirni. Poročil se je. Z ženo Mileno, uradnico, sta zgrabila za delo in si uredila življenje. Rodila sta se jima deček in deklica.

V prostem času se je veliko ukvarjal z lovom in v kulturnem življenju kot vodja dramske sekcije.

Kiparski samouk, Sandi Leskovec, se je posvetil vztrajnemu iskanju lepote in resnice. Vendar je za široko javnost celih dvajset let ostal nepoznan. Skulpture in reliefe je delal za znance in prijatelje, s svojimi rezbarijami je krasil sode po vinskih hramih in vikend hišice, lovcem pa puškina kopita. Z reliefom očeta, ki v ječi piše dnevnik, je opozoril nase likovne strokovnjake Tabora samorastnikov v Trebnjem. Janez Gartner in dr. Mirko Juteršek sta bila prva, ki sta v Sandijevih delih opazila nadarjenega umetnika in ga povabila na Tabor.

Na Taboru likovnih samorastnikov leta 1974 je bil Sandi Leskovec pravo odkritje. Vseh njegovih štirideset reliefov je bilo dobesedno razgrabljenih. Žel je vsestransko priznanje in dobil kopico naročil. Ne bi se spuščal v likovno vrednotenje umetnosti Sandija Leskovca, to naj opravijo likovni strokovnjaki. Samo kot pisatelj in kipar bi pa rad povedal, kaj berem in čutim v njegovem sporočilu. Nekaj sebi sorodnega odkrivam v njegovih delih. Če je življenje reka brez dimenzij, je tudi umetnost izražanje neskončnih možnosti in vidikov. Govori s svojim jezikom in dojemamo jo z vsemi čutili. Sandijeva izpoved izraža človekovo stisko v prelomnem času, oživilja upanje, ki premaguje smrt, v delih stvari nam odkriva celoto, v navideznem kaosu linij ustvarja red, harmonijo v disharmoniji. Odkriva nam pot v neznano v človeku in slutnjo bodočih svetov. Kar pa je najvažnejše, utrjuje nam vero v življenje, v delo in svobodo človeka.

Sandi Leskovec je že petnajst let

član zelene bratovščine, v Lovski družini Mirna. Bil je tudi član upravnega odbora in sedem let je opravljajal tajniške posle. Posebej se je posvetil strelstvu. Specializiral se je v streljanju na umetne globe in tudi s kroglo. Na lovskih in strelskih tekmovanjih je osvojil 52 pokalov in diplom! Je absolutni prvak ZLD Novo mesto.

Posebno veselje ima Sandi z obdelavo puškinih kopit. Lovske motive je vrezal že na dvajsetih puškah. Včasih vreže jelenovo glavo, srnjad, tudi gamse, medveda in drugo zverjad ali prizore iz življenja divjadi.

Sandiju lov ni hlepenje po plenu, temveč želja po samoti in lepoti v prirodi. Sam pravi: »Kadar si zaželim miru in inspiracije za umetniško delo, grem v gozd. Tam se umirim in koncentriram. Najbolj uživam, če lahko v miru opazujem divjad v naravnem okolju in raznolikem ponašanju. Tudi živali imajo dušo in čutijo. Kdaj in kako izražajo veselje, strah, napad ali umik, vse to je treba nešteto krat videti, šele potem lahko človek to izrazi v sliki ali vreže v les.«

»Vedno sem ljubil drevje,« pravi, »rad ležem na korenine in gledam skozi krošnje v nebo z oblaki, ki imajo tako čudovite oblike, da zlahka sanjariš in fantaziraš. Drevesa so mi bila, kadar se me je polotila žalost, prijatelji, ki se ne izneverijo. Rad imam les. Zakaj? Ker spremlja človeka od rojstva do groba, od zibelke do krste. Les da človeškemu občutju toploto. Tudi les ima dušo... Deblo že samo kaže na to, kaj se da iz njega izrezljati. Včasih les nakuže figure. Samo sprostiti je treba fantazijo in ujeti življenje, njegovo idejo preoblikovati v formo.«

Pravi, da ga najbolj vznemirja lov na fazane in divje race. Tam najbolj pride do izraza lovčev refleks, brzina, točnost strela. Rad ima situacije, ko je treba naglo in precizno reagirati. Zato ima tudi rad pogon na divje prašiče, ker je na

takem lovu odločilna prisebnost in precizen strel. Tudi noč ima rad. Mesečino, belino snega in mehke sence. Zato mu je največji užitek nočni lov na lisice pozimi, ko je narava deviška in sanjava. Tudi za kunami rad lazi pozimi, s psom. Seveda, ne bi bil pravi lovec, če se ne bi poveselil v lovski družbi. Pravi, da šele pesem ob kozarcu vina naredi pravo lovsko vzdušje.

Na reliefu »Lovčeve sanje« je upodobil svoj, pravzaprav pa univerzalni pralovski problem, ki do danes še nima dokončne razrešitve. Zakaj lovec ubije to, kar najbolj ljubi? Ali še bolj posplošeno: Zakaj sploh ubijamo? Na to je seveda najbolj enostavno odgovoriti: »Zato!« To pa ne pove nič in vse. Toda, že s tem, ko to vprašanje zastavljamo, nenehno menjamo svoj odnos do živali in narave.

Na tem reliefu je upodobljen lovec na preži, ko ga premami sen. Obdaja ga neznanska goščava, iz katere gleda praznina mrtvaških lobanj, med koreninami gozda, ki vse prerašča. Lovec sanja: Ob njem je gola ženska v podobi srne, z ušesi in parkeljci, kar nekako pomeni človeka, razpetega med ljubezen in smrt, ta dva občutka pa se v lovu nenehno prepletata in srečujeta v tej ali oni obliki. To je tisto, iz česar se je razvil kult trofeje ali »zadnji grizljaj«, ki v bistvu nakazuje pri lovcu katarzo (etično očiščenje).

Problem divjadi kot žrtve nižjih bitij za obstoj višjih nakazuje tudi plošča »Žrtev strasti«. Tu je upodobljena gola žena z lovcem in plenom – srnjakom. Ženska z nožem kolje žival, ki jo je ujel mož. Moški brez žene ne pomeni nič. Pralovci so na stene slikali žene, kako kažejo spolovila velikim travojedom ali zverem, da bi jih premamile in bi jih možje lažje ubili. To je kombinacija moškega in ženskega principa, sodelovanje moža in žene, kot najuspešnejša formula za življenjski obstoj.

Tudi plošča »Lovski krst« govori o



Zadnji pogon

Lesorez Sandija Leskovca

katarzi, to se pravi, o opravičevanju človeka živali, ker ji je vzel življenje. Lovec je nagnjen prek plena – velikega vepa. Udarce dobiva zato, da bi ga bolečina za vedno spominjala, naj ne dela sile naravi in naj bo do divjadi, ki ga hrani in mu daje užitke in srečo, plemenit in pošten.

Plošča »Požeruhi« pa opozarja na tiste člane v naši zeleni bratovščini, ki jim je v glavnem do plena in materialnih koristi. To je v les vrezan človeški pohlep, ki ceni samo to, kar mu koristi in mu je vse drugo prav malo mar.

Vero v človeka odražajo reliefi s socialno motiviko, kot so: »Pijančeve sanje«, »Povodni mož z Urško«, »Pastirci«, »Otroške sanje«, »Mati«, »Kvartopirci«, »Za-

pornik«, »Kruh« in drugi. Socialno misel nosijo tudi motivi iz narodnih pesmi, katerih zgodbe pa Leskovec zreducira na bistveno, ker jih podreja formi.

Novomeški Novoles je podaril maršalu Titu leseni gugalnik. Okrasni del, lovski emblem, je izrezljal Sandi Leskovec. Upodobil je moč življenja – pod stiliziranim Triglavom se borita dva divja petelina.

Letos 24. aprila bo Tabor likovnih samorastnikov Trebnje priredil Sandiju Leskovcu v prostorih Likovne galerije razstavo, na kateri bo na vpogled 40 njegovih del. Upamo, da bo ta plodni umetnik ostal zvest sebi in lovu in da bodo njegove roke izrezljale še mnogo lepega.

Lovski požeruhi

Lesorez Sandija Leskovca



Sestel se je izdajateljski svet glasila Lovec

Kakor vsak periodičen tisk mora imeti, po določbah zakona o javnem obveščanju, tudi Lovec svoj družbeni organ upravljanja – izdajateljski svet.

Izdajateljski svet glasila Lovec sestavljajo: 4 delegati, ki jih delegirajo v Lovsko zvezo Slovenije včlanjene področne lovske zveze, s tem da se po vsaki štiriletni mandatni dobi delegati zamenjajo tako, da pride na vrsto za imenovanje svojega predstavnika vsaka lovska zveza. Po medsebojnem sporazumu področnih lovske zveze so za to mandatno dobo imenovale svoje delegate lovske zveze: Celje, Kočevje, Gorica in Prekmurje.

Nadalje imenujejo po enega delegata v izdajateljski svet Republiška konferenca SZDL Slovenije, Planinska zveza Slovenije, Skupnost za varstvo okolja v Sloveniji, Kinološka zveza Slovenije in Poslovno združenje gozdnogospodarskih organizacij. Uredništvo oziroma uredniški odbor glasila v izdajateljskem svetu zastopajo trije delegati. Izdajateljski svet glasila oziroma revije Lovec sestavlja torej 12 delegatov. Prvič se je izdajateljski svet sestel 16. februarja 1976. Udeležba zaradi izredno obilnih snežnih padavin ni bila popolna. Seje so se udeležili delegati: ing. Slavko Korbar za RK SZDL Slovenije; dr. Peter Soklič za PZ Slovenije; Janez Gregori za SVO v Sloveniji; Franjo Bulc za KZ Slovenije; ing. Janez Črnač za LZ Kočevje; ing. Marijan Šebenik za ZLD Gorica; Franc Poredoš za LZ Prekmurje; Vladimir Pleničar za uredništvo Lovec in odgovorni urednik France Cvenkel.

Delegati so za predsednika izdajateljskega sveta izvolili Toneta Svetino. Sejo je vodil predsednik Lovske zveze Slovenije Lojze Briški, poročilo o glasilu Lovec pa je podal urednik France Cvenkel. Razvila se je živahna in vsebinsko bogata razprava, ki je na kratko zajeta v temle povzetku:

Lovci na splošno soglašajo z usmeritvijo revije Lovec in jo radi berejo. Večina lovcev sicer želi, da bi se njen obseg povečal, četudi ob primeren zvišanju članarine. Glede vsebine je slišati med lovci različna mnenja in želje, vendar so s tem, kar je

Občni zbor LZS, januarja 1973, je sprejel temeljni program LOVCA za nadaljnje naloge glasila. Skupščina SRS pa je 14. februarja 1973 sprejela Zakon o javnem obveščanju (Ur. list SRS, št. 7/73), ki je tudi pred glasilo Lovec oziroma pred Lovsko zvezo Slovenije kot izdajatelja postavil določene naloge. Med drugim je bila LZS po 24. členu tega zakona dolžna sprejeti Sklep o ureditvi izdajateljskih razmerij med glasilom Lovec in LZS ter kot sestavni del tega sklepa tudi Temeljno vsebinsko zasnovo glasila Lovec. Omenjeni Sklep in Temeljno vsebinsko zasnovo, ki je v bistvu temeljni program Lovca iz januarja 1973, je po uskladitvi z Republiško konferenco SZDL sprejel upravni odbor LZS na svoji seji 15. 12. 1973.

TEMELJNA VSEBINSKA ZASNOVA GLASILA LOVEC

Po 24. členu Zakona o javnem obveščanju smo ponovno obravnavali koncept naega glasila Lovec in pri tem izoblikovali temeljno vsebinsko zasnovo. Lovska zveza Slovenije, v kateri je včlanjenih 18 področnih lovske zveze in prek njih 413 lovske družin, ima po 3. členu svojih pravil lastno glasilo s tradicionalnim naslovom Lovec.

Lovec, list za lovstvo in kinologijo, izhaja mesečno od leta 1910 s prekinitvijo med prvo in drugo vojno.

Namen izdajanja

Lovska zveza Slovenije izdaja revijo Lovec predvsem zaradi naslednjih nalog, ki jih mora revija izpolnjevati:

- Posvečati mora kar največ pozornosti vzgoji in strokovnemu izpopolnjevanju lovcev. Z ozirom na vedno slabše življenjske pogoje divjadi posreduje raziskovalne izsledke domačih strokovnih organizacij in strokovnjakov ter način, kako v tujini rešujejo te probleme. Predvsem posreduje praktične izkušnje iz lovišč, kjer so vidni uspehi gojitve.
- Organizacijska naloga glasila je vsestranska pomoč pri razvijanju in uveljavljanju samoupravnih socialističnih odnosov v lovske organizaciji.
- Revija si prizadeva razvijati lovske etiko in splošno lovske kulturo, ki naj se kaže v odnosu do celotne narave in sočloveka.
- S strokovnimi kinološkimi članki in praktičnimi napotki skrbi za vzgojo in vadenje lovske psov.
- Utrjuje vlogo lovcev in lovske organizacije v splošni ljudski obrambi, v katero se lovstvo vključuje.
- Propagira lov s fotoaparatom in filmsko kamero, ki naj bi v prihodnosti v znatni meri zamenjal lov s puško.
- Posebno pozornost posveča vzgoji mladega rodu v plemenitem odnosu do divjadi in narave sploh.
- Tolmači lovske gojitveno politiko, ki izhaja iz sklepov organov LZS.
- Skrbi za razvijanje lovske morale z objavljanim leposlovnih del iz lovskega življenja iz domače in tuje literature.

Predmet obravnave

Predmet obravnave revije je določen že s samim namenom izdajanja. Revija pomaga k boljšim samoupravnim odnosom v lovske organizaciji, razvija lovske morale, objavlja strokovne članke s področja lovstva in kinologije, utrjuje vlogo lovske organizacije v splošni ljudski obrambi in objavlja leposlovne, organizacijske in druge članke.

Temelji uredniške politike

Revija Lovec bo vodila takšno uredniško politiko, ki bo čim vernejši odraz interesov in hotenj članov lovske organizacije. Ta smoter bo revija dosegla prek različnih oblik vplivanja članov lovske organizacije, njihovih zvez (LZ) in družin (LD) na njeno delo. Uredništvo se bo trudilo, da bo k sodelovanju pritegnilo čimveč strokovnjakov s področja lovstva in kinologije ter da bo revija delovala kot družbeno angažiran dejavnik v reševanju problemov s področja lovstva. Uredniška politika bo čimbolj odprta in bo uredništvo pazilo, da bodo v reviji imeli možnost objaviti svoje mnenje o problemih, ki jih bo revija obravnavala, vsi prizadeti.

V Ljubljani, 15. 12. 1973

Predsednik
Lovske zveze Slovenije:
Lojze Briški, l. r.

v Lovcu, zadovoljni. Le več naj bi bilo vsega.

Izražene so bile tudi kritične pripombe. Navzoči so opozorili, da objave raznih jubilejev in osmrtnic s slikami zajemajo vse več prostora v Lovcu. Glede tega vprašanja je izdajateljski svet zavzel stališče, da naj se sklep (objavljen v Lovcu, št. 5/73) o objavljanju raznih jubilejnih sestavkov in osmrtnic ustrezno spremeni.

Padla je tudi pripomba, da Lovec premalo operativno posega v življenje lovskih organizacij. Izražena je bila želja, da naj bi Lovec bolj tekoče spremljal pa tudi usmerjal dejavnost lovske organizacije in lovcev. Tudi področne zveze naj bi več poročale o svoji dejavnosti, zlasti naj bi pošiljale povzetke iz gradiva občnih zborov.

Odgovorni urednik je pojasnil, da traja delo in postopek za izdajo vsake številke Lovca približno en mesec, da mora biti 90 % vsega gradiva v tiskarni mesec dni pred izidom, ostalih 10 % pa 15 dni pred izidom. Navzoči so prišli do zaključka, ki ga je opredelil predsednik LZS Lojze Briški. Dejal je, da LZS nima namena spreminjati Lovca v bilten. Lovec ima pomembnejše naloge in kulturno poslanstvo, kot pa je sprotno obveščanje, ki je lahko učinkovito tudi z okrožnicami ali z neposrednimi stiki z lovskimi organizacijami. Glasilo Lovec naj bo še naprej naš idejni usmerjevalec in naša strokovna publikacija, ki naj odraža stopnjo naše lovske kulture in strokovnosti.

Na posebno željo predstavnika KZS bo Lovec še nadalje objavljaj kino-loške vesti in tudi obvestila o paritvah lovskih psov.

Razprava je nadalje potekala o tem, da Lovec opravlja pomembno kulturno poslanstvo ne samo med lovci, temveč v slovenskem kulturnem prostoru nasploh, saj prispeva k boljšemu, odgovornejšemu in bolj etičnemu odnosu do narave. S tem se vključuje v skupne napore tudi drugih revij in glasil, ki jim je narava objekt njihove vsebine, kot so: Planinski vestnik, Gozdarski vestnik, Proteus, Ribič itd. Izražena

je bila celo misel, da naj bi se našteje revije spojile in s tem dosegle celovitejši, kompleksnejši pogled na naravo, na njene pojave in na izkoriščanje naravnih dobrin. Vendar se – po besedah predsednika Lojzeta Briškija – lovci prav gotovo ne bi radi ločili od Lovca, kakor se najbrž tudi planinci ne bi od svojega Planinskega vestnika in tudi drugi ne od svojih glasil. Lovec in tudi druga glasila oz. revije imajo poleg tega, kar jih združuje, vendarle tudi svoje lastne specifične naloge in usmeritev. Vsekakor pa bi bilo koristno večje in bolj poglobljeno sodelovanje med uredništvii teh glasil, kar naj uredniški odbor upošteva pri svojem bodočem delu. Lahko bi npr. skupno izdali kak zbornik, kakor je bila Zelena knjiga 1972.

Sicer je pa – po besedah ing. Slavka Korbarja – vsebina glasila Lovec, taka, kakršna je, absolutno sprejemljiva za naše razmere in naš čas. Uredništvu in sodelavcem naj bodo v orientacijo predlogi in misli iz današnje razprave, zraven načel, ki so zajeta v Temeljni vsebinski zasnovi glasila Lovec.

Udeleženci sestanko so soglasno izrazili priznanje uredništvu za dosedanje delo. V pravila o urejanju in izdajanju Lovca so vnesli nekaj sprememb in dopolnil ter skladno s temi pravili potrdili listo rednih sodelavcev glasila – 21 po številu, izmed najplodnejših in zvestih sodelavcev Lovca.

J. P.

Lovčeve »oči in roka«

Foto I. Napotnik



Greh in kazen

V spomin Bogdanu Sežunu

France Avčin

Bogdan Sežun, veliki slovenski in jugoslovanski kinolog ter lovec, je umrl 12. septembra 1975, v 63. letu starosti. Bil je ustanovni član LD Vič pri Ljubljani ter njen dolgoletni starešina in gospodar. Kot lovski strokovnjak je sodeloval tudi pri glasilu Lovec in bil v lov. letih 1956/57 in 1957/58 član njegovega uredniškega odbora. Lovcem najbolj znano Sežunovo delo je »To in ono o srnjadi«, ki je izšlo v 12 nadaljevanjih v Lovcu 1957/58.

Kinološki sodnik za zunanost in delo psov je bil od leta 1938: za ptičarje, šarivce in službene pse. Pod njegovim vodstvom je bila veliko let šola za službene pse RSNZ v Ljubljani. Bil je dolgoletni delegat v FCI (Mednar. kinol. zvezi) in aktiven sodelavec na številnih mednarodnih kinoloških prireditvah doma in v tujini.

KZS ga je odlikavala z vsemi kinološkimi odlikovanji, LZS pa z vsemi lovskimi. Leta 1973 je dobil najvišje priznanje Jugosl. kinol. zveze in l. 1975 tudi plaketo glasila Lovec I. stopnje.

Uredništvo

Foto dr. Fr. Kovič



Poleg očeta v mladosti sem po vojni, ko sem kot navaden človek zmogel šele res loviti, imel dva učitelja zelene umetnosti. Prvi je bil Frenk Ponikvar z Golega pod Mokrcem. On me je lova učil po naravni poti, tako mimogrede kot žival svoje mladiče. Imel je izreden čut za divjad, njene običaje in navade, dar, kot je dan le malokomu. Pri tem je bil vselej prijazen, blag in šegav, čeprav resen in vztrajen do zadnjega, kadar je šlo na lov zares. Nobena ura mu ni bila prezgodnja, nobeno vreme preslabo. Križi dolgih desetletij po gozdovih, v katerih je živel kot logar in čuvaj, so mu puško vzeli iz roke. Dušo pa mu je žar lova razsvetljeval še naprej, svetel kot njega dni, do njegovega poslednjega diha. Kdo more lovcu vzeti lovske spomine, najdražje, kar ima? Z njimi laže prestopi svojo poslednjo mejo.

Drugi in glavni vzgojitelj na lovu pa mi je bil prijatelj Bogdan, veliki slovenski kinolog, izreden poznavalec srnjadi in nič manjši lovski učitelj. Lanska jesen nam ga je vzela, še preden so prišle sloke, vzela povsem nepričakovano. Kako je le mogoče, saj nam je še nekaj dni poprej na družinskem sestanku LD Vič ocenjeval rogovje srnjakov z Barja. Le da to pot ni bil več neizprosno oster, kot je bil v prejšnjih časih sicer vedno. Ni nas oštel ob napakah. Blag, prizanesljiv nasmeš mu je preveval sicer asketsko strogi obraz, ko je iz roke v roko predeval rogovje svojih ljubljencev z Barja. Vsi smo zapazili to spremembo. Bilo je poslednjič, da smo ga videli.

Strog je bil, strog ne le do drugih, enako in še bolj do samega sebe. Z besedami ni varčeval, pa naj so zadele kogarkoli. In zadevale so ostro, včasih kar preostro. Vendar mu nihče ni več zameril. Vedeli smo: Bogdan govori vselej le tisto, kar tudi misli. Laži ni poznal, zlaganost je prav sovražil. Vsekakor zelo slaba navada za današnje

čase dvoličnosti in polresnic. Le lovsko latinščino je blagohotno prenašal. In krepko lovsko šalo tudi. Znana je tista Bogdanova, ko je visok funkcionar v družbi njegovega sošolca Borisa Kraigherja na Cerkljanskem polju hotel zajca dokončati kar tako, da mu je stopil za vrat. »Tovariš, tole ni kača, vi pa niste Devica Marija!« ga je poučil Bogdan, pa sta opravila. Pokojni Boris se je ob spominu na to še dolgo lomil od smeha...

Bil je strog tudi do mene, ki me je, profesorja, učil lovskih veščin, iz knjig in v zeleni šoli. Strog tako kot do svojih psov, če niso delali na migljaj. Kar pomnim, je bila edina izjema nemški kratkodlaki Rino blagega spomina. Tako pаметen, samoiniciativen in moder je bil ta Bogdanov edinstveni »rektor«, da je edini smel imeti svoj prav. Ko je končal, smo vsi imeli solzne oči. Pes, res samo pes? Ne, živi svet Narave je zapustilo Njeno izredno bitje, kot si jih v igri življenja rojeva zelo na redko, izjema v krutem pravilu izbire najsposobnejših.

Vsake jeseni sva gojitveno odstreljevala srnjad po »morostu« pod Ljubljano. Bil je to sila natančen posel za obe plati: Bogdan je iskal z daljnogledom, jaz pa sem moral biti vsak hip pripravljen na povečanje, da pošljem kroglo natanko tja, kamor je velel, često tudi prek 300 metrov in to povečini na šibke srnje mladiče. Ni bila šala in vselej sem se te naloge nekam bal. K sreči mi je komaj kdaj spodletelo, tudi stoje ne, odkar sem si bil nalašč za te namene izmislil merilno palico, ki se ne gugalje po smeri. Kajti Bogdan me je bil naučil tudi spoznavati puško, kroglo in – sebe strelca. Nikdar mu ne pozabim, pa naj sem bil včasih ozmerjan kot pes, saj »ta ne razume, ti tepec profesorski bi pa lahko znal«.

Vedno se je držal svojega vodila: »Spoznavaj ljudi, pa boš ljubil živali!« Ljubil jih je, divje vse po vrsti, še bolj pa pse, ki jih je bil

sam »naredil«, lovske kot policijske. In psi so cenili njega, kajti za zunanjo trdoto so nezmotljivo čutili notranjo dobroto.

Kot lovec je bil strasten. Saj, kaj je dobro, če ni narejeno iz strasti, s strastjo? Najbolje sem vročo lovsko kri v njem občutil nekoč pri lovu na srnjaka. Sedečima na visoki preži se je pričakovani srnjak prikazal v smeri proč od Bogdana, a na vrsti za strel je bil on. Ko sem ga opozoril s sunkom, se je pričel obračati v strelni položaj. Nerodno je bilo, pa je povsem pozabil name ob strani in nazadnje mi je sedel – v naročju! Okamenel sem. Tako je tudi streljal na »tisto staro mrho pretepaško« z rogovjem bedaka. Srnjaka solovcu z naročja! Pa se ni prav nič zavedal, ko sem mu pozneje pravil...

Nič koliko srnjadi sva »zalezla« tudi s pomočjo »parizarja«, ki ga je po težkem »morostu« v ta namen spretno vozil dobri stari oče Drpalež. Ko sem se tako naučil razpoznavati srnjad dovolj zanesljivo, mi je Bogdan dovolil tudi samostojen odstrel. A kadar sem bil sam, se brez njega nekam nisem dobro počutil: nekaj trdnega, zanesljivega mi je manjkalo, kot mi na Mokrcu manjka Frenka. In bo za vselej manjkalo, ne le meni!

Tako je bilo tudi nekoč, ko sem hotel prvič tudi na srnjadi preskusiti svojo novo lovsko kroglo. Podrta je bila bliskovito že nekaj jelenjadi, tudi težkih beljskih jelenov. S srnjadjo pa se še ni srečala, pa me je sila pestilo, kako se bo izkazala pri tej daleč nežnejši divjadi. Sreča mi je bila mila sicer kmalu, vendar se mi je izvrgla v nesrečo, moralno tako bridko za zavestnega lovca, da nikoli tega. Zagrešil sem tak in tolik lovski greh, da sem ga sklenil Bogdanu zamolčati. Sedaj lahko povem, moj veliki učitelj me ne bo več okaral. Povem solovcem, zlasti mladim v pouk, da pri lovu nismo nikdar dovolj previdni.

Blag jesenski večer je objemal zemljo, ko sem ždel na visoki preži pod nébesom širokih hrastovih vej. Mirno je bilo, le daleč nekje od severa je pritajeno šumela civilizacija mesta. Odsotno sem zrl po dolgem »partu«, značilnem ozkem barjanskem travniku med dvema redema drevja. Nekam prepričan sem bil, da nič ne bo prišlo, da srnjadi ne bo. Samega sebe sem se bal, poskus me je skrbel. Vendar je prišlo, siva lisa na zelenem ozadju, daleč tam na kraju parta, vsekakor predaleč za še tako izkušenega strelca. Srna! Očividno stara, sama, je povedal dragoceni Bogdanov nočni »glaz«. Odložil sem ga. Puške se nisem niti dotaknil, le kaj bi. Naboj .30–06 Springfield (7,62 × 63) – pri njem sem pričel s svojo novo kroglo – je čakal, pripravljen, da na človekov mig ponese novo smrt stari divjadi, precej starejši na svetu, kot je domišljavi »človek – pametni«. Toda glej, srna se prične pasti proti meni, bliže in bliže. Res je, stara je, tršata in sama. Takó od daleč je že prišla, da mladiča za trdno nima, nedvoumno bi ji bil že sledil v tako dolgem času. Kot nalašč za prvo kroglo na srnjad! Manj kot sto korakov bo že do svetlo zelene travice ob lisi vode, kjer se pase sedajle. Dvignem in skrbno merim. Vendar, ne gre mi dobro, misel na novo kroglo me vznemirja: kako bo delovala, ne bo trgala šibkega tkiva srnjadi? To sem ji bil skušal vdihniti v kovinsko telo. Tako nisem sprožil najmirneje. Ne tako, kot mi je bil vselej zabičeval strogi Bogdan: lovska mrzlica sme priti šele po strelu!

Srna je padla, ko da ji je spodrezalo noge. Brez giba je ležala med drobnimi vodnimi cveti. Oddahnil sem si. Brž pogledat, kakšen je izstrel! Podzavestno hočem izvleči tulec. Toda ne gre in ne gre, vlečem z vso silo, da se maje preža. Namučil sem se. Ko zopet pogledam: Kaj pa je to tam na travniku? Siva glavica se dviga, telo



Bogdan Sežun leta 1961, s svojim poentrom

še podrhtava, sunkoma se premika, bolj in bolj. Takoj še umiritveni strel, me prešine! Toda kako, ta puškin mehansko-kemični zlodej se je neusmiljeno zataknil. In to prav sedajle, ko bi strel tako potreboval, da odrešim trpeče bitje, žrtev moje lovske radoznalosti... Obup!

Kaj sedaj? Brž dol in pištolo v roke, seveda! Tako jo odrešim, po tihem od zadaj, v tilnik, da svojega mučitelja ne bo zaznala. V nahrbtniku je, kot ponavadi. A ni je! Pozabljena doma, moja dolgoceвна Beretta, .22 long rifle, kot ustvarjena za take primere. Kaj sedaj??

Že na daleč vidim, kaj sem bil zagrešil: krogla je švistnila tik nad hrbtenico, ostro zasekana rana reži nad njo. Hrbtenični trni torej. Reva s tem lahko celo vstane, ubeži. Kako naj pomagam, s čim le?? Puška zanič, pištolo pozabil. Ostane le eno, to pa imam: lovski nož!

Vse življenje se mi je upiralo dotakniti se živega bitja, pa najsi bi bila zadnja od divjadi, z mrzlim jeklom rezila. Še kot dečko sem mešanih občutkov v očetovih lovskih knjigah bral in gledal risbo,



Med hrastovim listjem se še spomladi dobi kak želod

Foto L. Mrzel

kako moraš obstreljeni divjadi nagniti glavo, naprej napeti zatilje, kam potisniti bodež, krepko in odločno, da življenju prereže mozeg, kako se uriti na že mrtvi divjadi. In sedaj bi naj sam izvršil to odvratno opravilo?

A srna venomer trza, onemoglo hrope v nemoči živčnega šoka po udarcu na hrbtenico. Pot me je obilil in kar molil sem, da bi umrla, se sama umirila odrešena. Toda ne in ne! Nič ne pomaga, poskusiti moraš, reva, streljati si pa znal. Čim pa je konica predrila srebrno sivo kožo, neizkušeno tipajoč za rezo med prvim vretencem in lobanjo, pa silovit drget in tako obupen stok, da sem vse izpustil. Ne morem, pa naj se mi smeji, kdor hoče! Ves se že tresem od notranje muke. To imaš sedaj, kaj se igraš z živalmi, s svojimi manjšimi brati, prav ti je! Mar ni bil samemu sebi rekel že stari Gagern ob podobno zničenem lepem srnjaku: »Človek, ti si izrojeno zmenè med božanstvom in beštijo!« Kako prav je imel! Toda življenje živi od življenja, ubijamo in mrtvo govtamo. Vselej je bilo v Naravi tako, samo tako, in tako ostane za vselej.

A kaj pomaga tej srni, če se samo-obtožuješ, ti farizej? Raje ji poma-

gaj iz smrtnih muk čez mejo, ki je sama ne zmore. Saj res, avto ni daleč, tam bo kaj težkega, káko orodje ká-li. Tečem tja, kmalu sem nazaj, v roki kladivo: en sam top udarec na lobanjo pa bo odrešena. Že je tu travnik. Pogledam. Kaj vidim, o groza: okrog matere na tleh stopicata visokih koračkov – dve srnici! Z gobčkom drezata vanjo, češ vstani, pojdi mamica, gremo! Prav zavrtelo se mi je, preklel sem sebe, lov, puško, kroglo, vse po vrsti. Pa saj sem bil vendar čakal domala celo uro. Le kje sta bila takrat, nesrečnika? Zakaj se, potepina, nista pasla z materjo, saj sta že velika, krepka otroka? Kaj z vama? Če bi tisto poleno od puške delovalo, dva strela in ležala bi še vidva siroti, ko sem vaju že pripravil ob mater. Še to povrhu ...

Toda, če sta že ostala sama, saj vaju zatrdno prevzame druga srnja mati, drug trop vajinih sorodnikov. Nič koliko vas je tu na Barju, začuda mnogo, precej več kot zajcev, se tolažim. Pomagati moram le vajini materi, da bo dotrpela, brž, takoj. Torej tja! Zakoráčim na travo, zagledata me. Neodločno odskočita, do roba goščave, obstaneta, mencata, ne

razumeta. Le kaj hoče to bitje mamici? A matere ni več, da bi ji-ma povedala o njunem najzahrbtnejšem sovragu, o tistem, ki licemersko trdi, da je divjadi samo prijatelj. Naposled smukneta v grmovje, srnjaček in srnica, bratec in sestra, živalski sirotici po krivdi človekovi.

Kladiva mi ni treba dvigniti nad srnino glavo. Že je umirjena, vdanost leži, že odrešena človeka. Prej čista voda za truplom pa je sedaj vsa rdeča krvi. Ni treba, ni treba ubijati, hvala bogu!

— — —

Veliko let je že od tega, oba sva se že postarala medtem, Bogdan in jaz, postarala tudi v lovski strasti. Vem, Bogdan bi mi danes odpustil, če bi se mu skesano spovedal. A tudi tega nisem zmoget. Naj mi odpusti vsaj iz večnih lovišč, odpusti ta nehoteni lovski greh nad njegovo tako čuvano srnjadjo. Pokoro sem trpel zanj. In še jo trpim, kadar se mi kot mora sredi sanj iznenada prikaže slika smrtno obstreljene srne matere z mladičkoma ob sebi. Kajti mati, vsaka mati, je Naravi sveta. Oprosti tedaj, Bogdan, ne bo se več zgodilo!

Lovski oprtnik

Lov v nepravem času

V celoti se pridružujem navedbam v članku »Lovska pravičnost na kocki« (Lovec – Oprtnik, št. 12 – marec 1976). Za podkrepitev svojega stališča in stališča številnih drugih lovcev naj povem, kaj se je dogajalo v loviščih lani decembra in letos januarja.

V našem lovišču je bila 2. 12. 1975 uplenjena svinjica-mладиč izpod leta starosti – ki je bila breja, z napol razvitimi zarodki. Iz primera se da sklepati, da so se lanski pujski zelo dobro razvili in da je bilo bukanje svinj že v septembru in oktobru.

Kasneje, 17. 1. 1976, je padla enako stara svinjica-ozimka, visoko breja, nekaj dni pred kotenjem. Približno takrat je bila uplenjena v sosednjem lovišču starejša breja svinja vodnica, ki pa je bila sama, ker si je iskala prostor za poleganje.

Dne 25. 1. 1976 se je pripetil posebno boleč dogodek, ko je bila v pogonu divja svinja s približno teden dni stari mladici. Svinja se je silovito upirala nadležnim psom in gonjačem, vendar je končno morala zapustiti leglo, nakar ji je »junaški lovec« poslal kroglo v pleče in njenega materinstva je bilo konec. Nebogljene mladice je podavil pes, enega pa so »vrli lovci« ujeli živega. Ob opisanem primeru se velja zamisliti, kakšno vest imajo nekateri in kako daleč so od lovske pravičnosti!

Taki in podobni primeri so se dogajali v loviščih Posavja, pa tudi na Celjskem in morda še kje v Sloveniji, le da lovska in širša javnost vsega ne zve. Lovci tudi radi svoje slabosti zamolčimo, kar pa ni prav, če upoštevamo, da se na napakah, ki se ne bi smele v nedogled ponavljati, učimo.

Noben zakon, pa tudi ne naš bodoči zakon o varstvu,

gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč, ne bo mogel predpisati take lovne dobe, ki bi do podrobnosti in povsem ustrezala divjadi in lovcem. V naravi ni ničesar stalnega, življenje je v nenehnem gibanju in spreminjanju, čemur se moramo lovci s svojo lovsko dejavnostjo prilagoditi.

Znano je, da divje svinje v Slavoniji polegajo že v drugi polovici januarja. Pri nas v Sloveniji pa več kakor mesec dni kasneje, navadno v marcu. Toda ugodni ekološki pogoji zadnjih let (mile zime, zadostna naravna hrana in tudi krmljenje na krmiščih) so spremenili čas bukanja, brejosti in poleganja te divjadi tudi pri nas. To pa moramo lovci brez ozira na lovno dobo pri lovu upoštevati. Le na ta način bomo preprečili, da v bodoče ne bo – na sicer tako prijetnih lovih na divje prašiče – tekla kri, pomešana z mlekom.

Konrad Sajdl,
LD Boštanj

Lovopust na divjega petelina

Mnogo je bilo že napisanega, zakaj stalež te krasne velike divjadi upada. Domnevamo, da so vzroki vlažne in hladne pomladi, motorne žage, avtomobili, nabiralci gozdnih sadežev, izletniki, roparice, pomanjkanje peska za prepelenje in za prebavo, razne bolezni, mreže, selitev, manj gozdnih sadežev zaradi upadanja čebelarstva itd.

Bral sem pa tudi, da se ta pradijvad ne more prilagoditi vplivu in spremembam, ki jih vnaša človek v naravo, v okolje, kjer ona živi, in da je to zanjo usodno. Če je v tem nekaj resnice, potem je moj predlog, ki ga tu navajam, morda upoštevanja vreden, saj teži za tem, da bi ta divjad imela mir v času rasti.

V osnutku novega zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč člen 14. pravi, da naj bi bil lov na divjega petelina dovoljen od 1. maja do 31. maja. (Mimogrede naj ome-

nim, da je ta predlog enak sklepu upravnega odbora LZS, ki ga je sprejel po pooblastilu občnega zbora l. 1973, z dopolnilom, da je letni odstrel v lovišču dovoljen le do polovice poprečno izvršenega odstrela zadnjih štirih let. Pod disciplinsko odgovornostjo so ta sklep do sprejetja novega zakona dolžni izvrševati vsi lovci v Sloveniji!)

Moje mnenje pa je, da lov na divjega petelina sploh ne bi bil dovoljen, pač pa jeseni, od 1. septembra do 30. novembra. Zakaj? Predvsem zato, da ne bi odstrelili morda edinega petelina na rastišču v času paritve. Če se to zgodi, lahko ostane pol ducata kokoši neoplojenih! Ing. Mikuletič v svojem članku Zakaj izginja divji petelin (Lovec, št. 1 – april 1975) pravi, da že pre zgodnji odstrel A-petelina pomeni, da bodo kokoši na tem rastišču ostale neoplojene in da v tistem letu ne bodo gnezstile.

Lov na divjega petelina in tudi na marsikatero drugo divjad v času paritve tudi ni povsem lovsko pravičen, ker izkorišča nepazljivost živali in njeno nemoč tedaj, ko izpolnjuje svoje poslanstvo ohranitve vrste.

Uhlenil sem velikega trubadurja v maju in vem, da je to izredno zahteven lov. Predstavljam si torej, da je jeseni, ko petelin le izjemoma poje, lov nanj še veliko težavnejši. Lov v jeseni na divjega petelina v svetu ni nič novega. Zelo pa bi bil hvaležen lovcu, ki je jeseni že lovil divjega petelina, če bi svoje izkušnje objavil.

V Trnovskem gozdu lov na divjega petelina ni bil dovoljen veliko let, kar je bilo v redu in prav. A smo ob takem sklepu izgubili zanimanje za to divjad. Pred par leti pa smo planirali odstrel dveh divjih petelinov, pod pogojem, da lovec lahko upleni petelina le, če sta na rastišču vsaj dva. To nas je spodbudilo, da smo prehodili Trnovski gozd po dolgem in počez. Po »cigarah« v snegu smo ugotovili rastišča in ocenili, da imamo v lovišču najmanj 15 petelinov. Rastišča so bila zelo narazen in težko je bilo ugotavljati, koliko petelinov je na enem

rastišču. Težava je bila še večja, ker se lani spomladi petelin skoraj ni oglašal.

Morda grešim, ker razmere v Trnovskem gozdu posplošujem. Vem, da so lovišča na Bovškem, kjer so na enem rastišču po trije, štirje petelini. Tam ni bojazni, da bi z odstrelom enega ogrozili razplod leta.

Vsak zakon je žal tog, ker ne dopušča izjem, a je kljub temu lahko dober. Upajmo, da bo naš novi lovski zakon napreden tudi, kar zadeva lov na divjega petelina in njegovo zaščito.

Ivan Grbec

Zvesti kragulj

Mnogi menijo, da so ujede klateži, ki se selijo za hrano in da niso navezane na svoj okoliš. Da temu ni tako, dokazuje nenavadna zgodba o kragulju, ki je bil ujet in odpeljan daleč drugam, a se je spet vrnil v svoj kraj.

Franc Jenc, član starotrške LD, je strasten lovec in velik ljubitelj narave. Med drugim za zabavo goji doma tudi golobe. Jeseni preteklega leta so njegovi golobi zamikali kragulja, ki si je med njimi izbiral vsakdanji plen. V skrbi za svoje ljubljence je lovec nastavljal past, v katero se je kragulj kmalu ujel. Živega je potem 15. 9. 1975 prinesel preparatorju Lojzetu Šmucu v Ljubljano, da bi mu ga prepariral. Vendar ga je preparator prepričal, da septembra kragulj še ni tako operjen, da bi ga bilo vredno preparirati. Pregovarjal ga je tudi, naj kragulja spet izpusti, ker na splošno ni škodljiv, vsaj v takem obsegu ne, kot ga nekateri lovci slikajo.

Tovariš Jenc je prigovarjanju ustregel. Skupaj sta kragulja izpustila v prostost, še prej pa sta mu na nogo nataknila obroček »Ljubljana 55 072«.

Toda točno 36 dni zatem, 21. oktobra 1975, je Jenc ustrelil kragulja, ki je napadal njegove golobe. Ko je vzel mrtvo ptico v roke, se je nemalo začudil, da je mrtvi kragulj prav tisti, ki sta ga



Po krivdi »lovca« je ostala sama

Foto ing. J. Černač

s preparatorjem spustila v Ljubljani. Kragulj se je vrnil v svoj okoliš, oddaljen okrog 40 km iz Ljubljane. Kragulja je potem lovec spet odnesel preparatorju, ki ga je tokrat vzel v delo.

Lojze Šmuc ml.

»Ješči zajci«

V Delu od 6. 2. 1976 sem bral članek novinarja Jožeta Petka, pod naslovom »Ješči zajci«.

Avtor je očitno zaskrbljen, da zajci naredijo preveliko škodo na poljih in v gozdovih, saj pravi, da so se združni sadjarji iz Radovljice zaman pravdali z radovljiškimi lovci za škodo, ki so jo naredili zajci v ograjenem sadovnjaku na sadnih drevescih, ker jih ščiti menda dvoumna beseda v zakonu o lovstvu, da morajo biti kmetijske kulture ustrezno ograjene. V tem primeru sadovnjak Resje pri Radovljici.

Oh, ti ubogi zajček, koliko pravn je bilo že zaradi tebe, ki že izumiraš, ne zaradi lovcev, pač pa zaradi agrotehničnih in agrokemičnih ukrepov, zaradi monokultur in strojev, da o potepuških psih in mačkah ne govorim. Vprašujem, če se kmetijci in sadjarji sploh zavedajo oziroma vedo, koliko škode so že povzročili s posiljevanjem narave z raznimi škropivi in praški v hudo strupenih koncentracijah? Ali vedo, koliko ptic pevk in drugih koristnih ptic, koliko zajcev in celo srn je zato že poginilo? Toda lovci so kljub temu molčali. Molčali zaradi ljubega miru med kmeti in lovci, pa čeprav lovci vemo, da so škropiva in praški v neustreznih koncentracijah prepovedani.

Avtor nadalje pravi, kako se kmetje menda hudo bojijo besede »ustrezno«, da se ne bi vtihotapila tudi v nov zakon, in trdi, da je bilo doslej »ustrezno« le tisto, kar je ustrezalo lovcem. Jaz pa trdim nasprotno in predlagam, da naj se o škodi o d

divjadi pa tudi o škodi na divjadi medsebojno dogovorijo neposredno prizadeti, to je kmetje in lovci. Medsebojno, samoupravno sporazumevanje bo gotovo učinkovitejše, kot pa splošen predpis od zgoraj; predpis, ki ne more upoštevati zelo pestrih značilnosti in posebnosti širom po naši domovini.

Osebn sem prepričan, da je sodnik iz Radovljice upošteval zakonita določila in razsodil po vesti in v skladu s sodniško etiko. Odprto pa je vprašanje, če je novinar upošteval načela novinarske etike o nepristranskem in objektivnem informiranju!

Konrad Vela,
Ptuj

Ob jubileju mu iskreno čestitamo in želimo, da bi še veliko let hodil čil in zdrav po lepih dobrepolskih gozdovih.

LD Dobrepolje – J. M.

Anton Černuta, večletni član uprav. odbora in blagajnik naše LD, je 27. 2. 1976 dopolnil 50 let življenja. Je velik ljubitelj divjadi in lovec z naprednimi idejami. Dragi Toni, k jubileju ti čestitamo z iskreno željo, da bi kmalu okrevail in kmalu zopet zasedel svoje mesto v naši LD.

LD Log pod Mangartom

Iz LD Šmarje pri Jelšah

Rudolf Štancar, najstarejši član naše LD, bivši uslužbenec okr. gozdne uprave, je 6. 2. 1976 slavil svojo 75-letnico.

Anton Golež, večletni starešina LD Ponikva in sedaj že vrsto let član naše LD, je lovec že od mladih nog. Sedemdeset let je dočakal 11. 5. 1975.

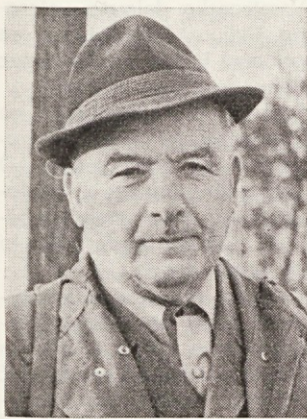
Stanko Emeršič, šef železniške postaje, je 27. 3. 1976 praznoval svojo 60-letnico. Kot dolgoletni lovec ima veliko izkušenj in znanja, zato so mu člani zaupali razne odgovorne funkcije; bil je tajnik, upravnik lovskega doma in starešina. Med vojno je kot železničar veliko doprinesel v osvobodilnem boju. Je član ZB, ZK in drugih organizacij.

Bogdan Hrovat, borec NOB, sedaj sodni uslužbenec, je 5. 7. 1975 praznoval svojo 50-letnico. Takoj po osvoboditvi je postal član LD Ponikva, nato pa LD Šmarje. Vseskozi je funkcionar UO LD; bil je tajnik, sedaj je pa že več let vzoren blagajnik. Za vestno delo na svojem službenem mestu je bil odlikovan.

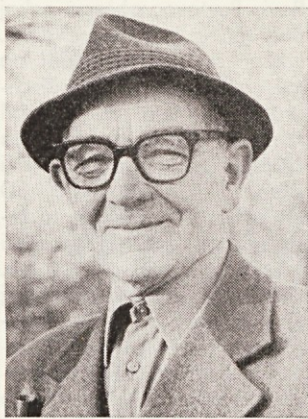
Stanko Mavrin se je srečal z Abrahamom 17. 11. 1975. Je strasten lovec in požrtvovalen pri delovnih akcijah LD. Je strokovnjak za gradnjo prež, krmišč, izkazal pa se je tudi pri gradnji strelj-

Jubilanti

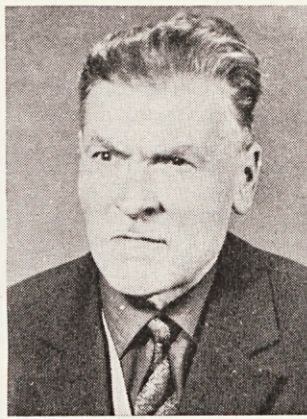
Alojz Ponikvar, dolgoletni član in soustanovitelj naše LD, je 5. 7. 1975 praznoval 70-letnico rojstva in 40 let lovskega udejstvovanja. Rojen je bil v številni delavski družini v Dobrepolju. Ker ni bilo doma kruha, je že s 15 leti odšel po svetu. Veliko let je delal v francoskih rudnikih, a se je še pred vojno vrnil domov. V času okupacije je delal za NOB, bil aretiran in odveden prek ljubljanskih zaporov v italijansko internacijo. Po vojni ga zopet najdemo med političnimi aktivisti in na odgovornih položajih. Med drugim je bil referent za preskrbo OLO Grosuplje, direktor KZ Dobrepolje, direktor Apenice. Takoj po osvoboditvi je bil med prvimi organizatorji lovstva na našem območju. Deloval je kot večletni tajnik in kinolog naše LD. Ves svoj prosti čas je posvetil gojitvi divjadi in – istrskih gonilcev. Lovska zveza Slovenije ga je odlikovala z znakom za lovske zasluge, KZS pa s srebrnim in zlatim znakom za kinološke zasluge.



Rudolf Štancar



Anton Golež



Franc Knežar



Ivan Caf

šča. Velja za najboljšega strelca v LD.

Vsem petim jubilarom, zavednim članom naše socialistične skupnosti, dobrim lovcem in velikim ljubiteljem narave želimo še veliko let zdravja, zadovoljstva in lovski – dober pogled!

LD Šmarje pri Jelšah
– A. A.

Franc Knežar, rojen v Otiškem vrhu na mali kmetiji, je 24. 10. 1975 praznoval svojo 70-letnico. Prva svetovna vojna ga je doletela kot 9-letnega fantiča, ko je ostal sam doma z materjo za vsa dela, saj sta oče in brat morala v vojsko. V lovske vrste je stopil že l. 1939, a mu je druga svetovna vojna preprečila lovske udejstvovanje. Po osvoboditvi je zopet v lovskih vrstah. Prevzel je lov. poverjeništvu za okraj Slovenj Gradec in ga vodil do ustanovitve lov. družin. Tudi v naši LD je imel več funkcij v UO in NO.

K jubileju mu iskreno čestitam in želimo zdravja ter še vnaprej dober pogled.

Lovci LD Bukovje

Ivan Caf – 70 letnik

Kdo ga le ne pozna, moža čokate postave, širokih pleč, s pogledom izpod malce priprtih vek in večnim lovskim klobukom na osiveli glavi. To je naš Ivo – lovec od pet

do temena, odličen strelec, specialist za pristrelitev risanic, pa kinolog in kinološki sodnik, znan daleč prek naših meja.

24. 2. 1906 mu je stekla zibelka in že 17 let kasneje je v posesti svoje prve lovske karte nabiral izkušnje v naših revirjih. 10 let kasneje ga srečamo kot člana upravnega odbora mariborske podružnice SLD. Po osvoboditvi se je znašel med prvimi, ki smo si prizadevali za naše lovstvo in smo polagali temelje nove lovske organizacije. Vsaj 20 let je bil član vodstva LZ Maribor kot kinološki referent in kasneje kot član prve izpitne komisije za lovske izpite. Skupaj smo prirejali prve tekme v streljanju na glinaste golobe, ki so pomenile takrat pravo senzacijo, celo skromno strelišče smo postavili pod Pohorjem.

Že od l. 1934 najdemo Iva v revirjih v spremstvu ptičarja, kmalu tudi kot rejca psov te vrste in kinološkega sodnika za ptičarje. Ko ga je usoda med vojno zanesla v severno Nemčijo, je tam spoznal lovskega terierja in se je ogrel za to pasmo. S prvim parčkom Joli Baltia in Asso von Haag se je vrnil v domovino in z njima položil temelje zreji te vrste lovskih psov pri nas. Kot kinološki sodnik za ptičarje in jamarje vseh vrst je prehodil pol Evrope, je nosilec znaka za lovske zasluge in številnih domačih in inozemskih kinoloških odlikovanj ter priznanj.

Drži se, dragi Ivo! Naj ti zdravje dobro služi, usoda

naj ti nakloni še dosti uspehov pri zreji tvojih štirinožnih ljubljencev in dober pogled tja do skrajnih meja človeškega življenja!

Otmir Cvirn

Franc Šantl je 8. 11. 1975 praznoval svoj visoki življenjski jubilej – 80-letnico. Kot 17-letni kmečki fant iz Razvanja je pričel svojo bogato lovske pot. Kmalu je postal zapriseženi lovec. Posebno rad se spominja nešteti svetlih zimskih noči, ko je čakal lisice.

V času NOB so imeli partizani na njegovi domačiji na vznožju Pohorja svojo javko in pred koncem vojne je bil v njegovi hiši ustanovljen Narodnoosvobodilni odbor Razvanje.

Po vojni je sodeloval pri ustanovitvi LD in bil kasneje tudi v njenih organih uprav-

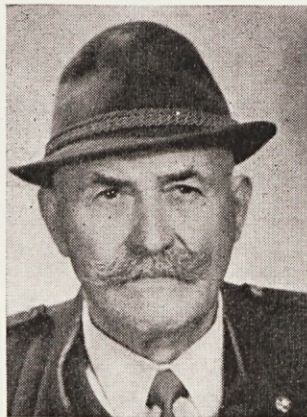
ljanja. LD mu je podelila družinsko priznanje.

Dragi Franc, še veliko zdravja in da bi nam še veliko povedal iz svoje bogate lovske zakladnice.

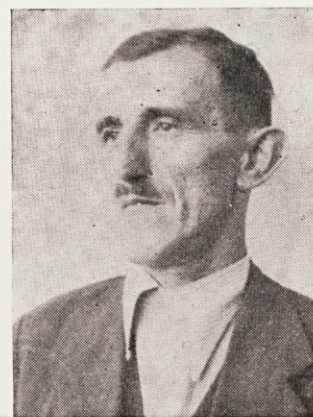
LD Hoče – I. L.

Jože Nadižar, član LD Stol-Zirovnica, je 20. 10. 1975 praznoval svoj 80. rojstni dan. Z lovom se je začel ukvarjati l. 1935, ko je postal pomožni čuvaj pri »francoskem gospodu«, ki je imel v zakupu tedanje lovišče na Stolu. Nižinski del tega lovišča so kasneje vzeli v zakup štirje premožnejši domačini. Tudi pri njih je bil Joža pomožni čuvaj. Leta 1941 so mu Nemci vzeli bokarico, na katero je bil tako zelo ponosen. Po svojih močeh je sodeloval s »fanti«, ki so se na pobočjih Stola borili za nov, pravičnejši svet. Takoj

Franc Šantl



Jože Nadižar



po vojni je dobil od OLO Jesenice nalog za čuvanje lovišča. Spomladi l. 1947 je bila ustanovljena LD Stol, ki se je po dveh letih združila z LD Begunje, a se je po dobrem letu spet osamosvojila. Takrat je Jože prevzel mesto blagajnika LD in blagajniške posle vestno opravljal skoraj 20 let. LZS mu je pred leti podelila znak za zasluge, LD pa častno članstvo.

Preživel je dve vojni in 35 let pri najtežjem delu v valjarni Železarne Jesenice. Pa je še korenina, le oči mu zadnja leta napada bolezen. Jože, želimo ti zdravja in lovski – dober pogled!

LD Stol-Žirovnica

Lovska organizacija

Iz Lovske družine Babno polje

LD Babno polje je bila ustanovljena leta 1945. Ustanovitelji so bili: Vinko Poje, Janez Ule in Janez Troha. Sedaj šteje LD 28 članov. Naše lovišče meri 2000 ha, od tega je 80 % hribovitega

sveta, drugo so predvsem polja. Glavna divjad je srnjad, jelenjad, medved, tu in tam divji prašič, pozimi pa nas obiščejo tudi volkovi. V hribovitem predelu se zadnje čase pojavlja ris.

Gospodarimo načrtno. Pozimi hranimo divjad in roparice držimo na kratko. V lovišču imamo 11 krmišč in 3 visoke preže. Uresničila se nam je tudi davna želja, da smo v lov. letu 1974/75 zgradili lovsko kočo, sredi lovišča na Županovem lazcu. Pri gradnji je vsak član sodeloval z nad 70 urami brezplačnega dela. Najprizadevnejši člani so omenjeno število ur še presegli.

Otvoritev koč je bila 13. 7. 1975. Slavlja se je udeležilo okrog 400 ljudi. Navzoč je bil tudi predsednik LZ Notranjske Drago Zapušek, glavni govornik pa je bil predsednik LD Babno polje Anton Mesnik.

Vsem bralcem našega lepega, zanimivega in poučnega glasila Lovca – dober pogled!

Dušan Ule,
LD Babno polje

140 strelav v počastitev dneva republike

LD Oplotnica je imela 29. novembra 1975 tradicionalni veliki lov v Partovcu, ki so se ga poleg domačih lovcev udeležili tudi številni ugledni gostje.

Revir Partovec obsega nekaj nad 250 ha gozdne površine. Nekoč so semkaj hodili na lov plemenitaši Windischgrätz. Še leta 1931 je bil Partovec ograjen in leta 1936 je tukaj padel zadnji jelen. Z ustanovitvijo LD Oplotnica leta 1946 je ta revir skupaj z drugimi predeli prešel v njeno upravljanje. Nekaj let pozneje so tukaj v počastitev dneva republike izvedli prvi skrbno organiziran lov pod vodstvom tedanjega starešine Maksa Sekirnika. Od takrat ga za ta državni praznik prirejajo vsako leto. Udeležba na zadnjem lovu je bila zelo številna. Člani LD Oplotnica pa so lani poleg dneva republike proslavili tudi 30. obletnico osvoboditve in zmage nad fašizmom z več akcijami na raznih področjih, skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami, v katerih lovci prizadevno sodelujejo.

Brakado v Partovcu je uspešno vodil lovovodja Jože Solar. Po lovu so lovci položili uplenjeno divjad v vrsti. Lisic je padlo največ, kar osem. Lovovodja je pozval udeležence lova v zbor pred položeni plen in na kratko orisal potek lova. Po pozdravu lovinu je ukazal tudi pozdrav republiki. In iz 70 pušk je v zaporedju jeknilo 140 strelav.

Prireditve je bila zaključena s prigrizkom ob ognju, ki ga je zanimal starešina LD Stane Videčnik. Ob tej priložnosti so se gostje in domači lovci pogovorili o marsičem, predvsem pa o vprašanih iz lovstva. Manjkalo seveda tudi ni šaljivih in lovskih »latinskih«.

S. V.

Tri desetletja LD Radeče

Radeški lovci so ustanovili svojo LD leta 1946 in bodo letos slavili 30-letnico njenega delovanja. LD upravlja največje lovišče v Zasavju (nad 5000 ha) in ima 54 članov, med njimi tudi več mladih. LD že dolgo vodi popularni predsednik Vilko Nemec, pomaga pa mu vrsta agilnih lovcev, med katerimi so mnogi – kakor tudi on – bivši borci in aktivisti NOB.

Vsestransko delavna veterana, kljub bližajočemu se osmemu križu, pa sta: Franc Pohar in Anton Vodenau.

Lovišče je razdeljeno na 9 revirjev, za katere so zadolženi posebni vodje. LD ima dobre odnose s kmetovalci, saj jim v mejah možnosti blaži škodo, ki jo povzroča divjad.

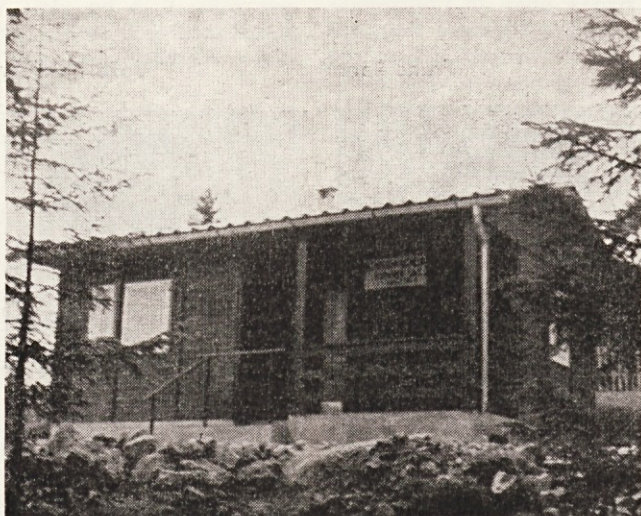
Posebno skrb posvečajo radeški lovci predelom: Samčeva reber, Vetrni vrh in Široka dolina, kjer že več let goje močan trop muflov. Do lani so nudili odstrel samo inozemskim lovskim turistom. LD ima tudi lastno fazanerijo ter edina v Zasavju tudi umetni rov za vodenje in preizkušanje psov jamarjev.

Med radeškimi lovci je nekaj zelo dobrih strelcev, saj so se odlikovali na mnogih meddružinskih in republiških tekmovanjih. LD pa tudi sama prireja strelska tekmovanja, vendar je doslej še brez ustreznega strelišča. Lani pa je začela graditi moderno olimpijsko strelišče, kjer bodo montirali 15 metalnih strojev za umetne golobe. Strelišče bo letos nared in ob njegovem odprtju bo LD Radeče proslavila tudi 30-letnico svojega obstoja. Takrat bodo radeški lovci pregledali in ocenili svoje delo. Spomnili se bodo zlasti let, ko so gradili svoj dom na Močilnem in nato po otvoritvi razvili tudi svoj društveni prapor. Dom so zgradili s prostovoljnim, brezplačnim delom vseh članov, kar je značilno tudi za vso preostalo njihovo dejavnost. Dom stoji na lepi razgledni točki nad Radečami, tako da ni le zbirališče »zelenih bratovščine«, temveč ga radi obiskujejo tudi drugi občani. Lovci imajo v njem poleg rednih družinskih posvetov in drugih sestankov tudi strokovna in družbenopolitična predavanja. Lovski dom je široko odprl vrata tudi družbenopolitičnim organizacijam, ki se v njem sestajajo.

Zavoljo vsega tega je razumljivo, da je bil Franc Šušteršič, član in dolgoletni funkcionar LD, med tistimi občani Radeč, ki so za krajevni praznik in 30-letnico osvoboditve prejeli odlikovanja predsednika Tita. Tova-

Koča LD Babno polje na Županovem lazcu

Foto D. Ule



riš Sušteršič, ki je bil odlikovan z redom dela s srebrnim vencem, si je po vojni nekajkrat na gradbiščih širom po Jugoslaviji priboril naziv udarnik in bil veliko let zgleđen in požrtvovalen organizator lovstva na radeškem območju. S svojo prizadevnostjo je pripomogel, da je LD Radeče danes dobro organizirana ter gospodarsko uspešna in da pomeni tudi močan dejavnik splošne ljudske obrambe.

L. P.

Tretje srečanje lovskih pevskih zborov, letos v Dekanih

Lovska družina Dekani priredi 22. maja 1976 tretje srečanje lovskih pevskih zborov Slovenije, ki bo v dvorani združnega doma v Dekanih. Začetek izvajanja programa ob 18. uri. Pokrovitelj srečanja je Lovska zveza Koper.

Sodelovali bodo pevski zbori lovskih družin Globoko, Podgorje pri Slovenj Gradcu in Dekani ter okteta Lovske zveze Maribor in Lovske družine Sodražica.

Vabimo tudi druge lovske pevske zборе, da prijavijo svoje sodelovanje. Rok za prijavo je do 1. 5. 1976. Prijave pošljite na naslov: Lovska družina Dekani, 66271 Dekani – ali Lovska zveza Koper, Titov trg, 66000 Koper, telefon (066) 21-151.

LD Dekani

Slovesnost v Brkinih – otvoritev doma in razvitje prapora LD Prem

Na dan republike, 29. 11. 1975, so se v osrčju parti-zanskih Brkinov nad vasjo Čelje zbrali domači lovci in veliko gostov iz območja LZ Postojna in LZ Koper, zlasti iz lovskih družin Obrov, Ilirska Bistrica, Trnovo, Zemon, Brkini in iz nekaterih delovnih organizacij. Navzoč je bil tudi ing. Bojan Brožina, predsednik obč. skupščine Ilirska Bistrica.

V imenu UO je zbranim



Člani Lovske družine Prem v Brkinih s svojim praporom

spregovoril tajnik LD Prem Alojz Jagodnik. Orisal je prehojeno pot LD od ustanovitve l. 1945, ko se je lovstvo začelo razvijati na socialističnih osnovah, ko so bili odpravljeni privilegiji in vstop v lovske vrste ni bil rezerviran samo premožnejšim. Tridesetletnica zmage nad fašizmom je tudi 30-letnica LD Prem.

LD Prem si je preuredila poškodovano bivšo šolo v svoj lovski dom. Pri obnavljanju

stavbe so člani delali brezplačno nad 2100 ur. Prispevkov pa je bilo čez 43 000 din. Ocenjeno delo in prispevki skupaj znesejo 10 starih milijonov. LD Prem je izrazilo posebno zahvalo obč. skupščini Ilirska Bistrica, ki ji je odstopilo poškodovano šolsko stavbo in zato zaprosilo predsednika skupščine ing. Bojana Brožino, da lovski dom odpre. Dom je dobil ime Gradec, po bližnjem hribu.

Po slovesni otvoritvi doma je bilo razvitje prapora.

Najstarejši in za lovstvo zaslužni član Franc Derenčin je prapor razvil in ga izročil v varstvo gospodarju LD Aleksandru Renku. Predsednik LD Stane Malečkar je ob tem zagotovil, da se bodo člani-lovci pod svojim praporom v bodoče še bolj potrudili pri gojitvi in varstvu divjadi ter lovsko pravično lovili.

Člani LD Radeče z gosti iz pobratene LD Rače po lovu na Brunku





Mladi strelci so se izkazali. Najboljši v tarčo »srnjak« na prvenstvu Lovske zveze Slovenije I. 1975 (z leve): Janez Kramar II., ZLD Ljubljana; Janez Ferenčič I., LZ Prekmurje; Marjan Dornik III., LZ Celje

Foto ing. A. Gergar

Potem so člani LD, vsi gostje in drugi udeleženci prireditve odšli v bližnjo vas Čelje ter pri spomeniku padlim partizanom položili venec. »S tem ob 30-letnici osvoboditve tudi lovci izražamo

našo hvaležnost ne samo vsem padlim za svobodo v Brkinih, temveč po vsej naši domovini,« je naglasil v svojem govoru tovariš Derenčin.

– ik –

Francu Šušteršiču, udarniku in dolgoletnemu funkcionarju LD Radeče, zastopnik občinske skupščine izroča odlikovanje – red dela s srebrnim vencem (beri na strani 26)



LD Strojna tekmovala z miličniki postaje Ravne

Lani – za 30. obletnico osvoboditve – sta LD Strojna in postaja milice (PM) Ravne na Koroškem izvedli razna medsebojna tekmovanja: streljanje z MK puško, MK pištolo in vojaško puško, v namiznem tenisu, malem nogometu, šahu in kegljanju.

Streljanje je bilo 21. 6. 1975 pri lovski koči na Kuplenovem. Nasprotnika sta nastopila vsak s svojo ekipo po 5 strelcev.

Prvo je bilo na vrsti streljanje z vojaško puško. Zmagala je ekipa LD s 347 krogi od 500 možnih. Najboljši med posamezniki je bil Viktor Ramšak, PM, z 81 krogi.

V streljanju z MK puško je zmagala ekipa PM s 437 krogi. Najboljši posameznik je bil Jože Lešnik, PM, s 97 krogi od 100 možnih.

V streljanju z MK pištolo je zmagala ekipa PM s 146 krogi. Najboljši posameznik je bil Viktor Ramšak, PM, s 44 krogi od 50 možnih.

Tekmovanje v drugih disciplinah se je nadaljevalo na Ravnah. V kegljanju je zmagala ekipa LD, prav tako v šahu, namiznem tenisu in malem nogometu.

Po skupnem številu točk je zmagala LD Strojna, za kar je prejela pokal. Najboljši posamezniki so prejeli diplome.

Franc Svetec

Koledar lovskih strelskih tekmovanj v lovskem letu 1976/77

1. maj, Ptuj – meddružinska tekma, strelec po 50 golobov.

9. maj, Koper – meddružinska tekma, strelec po 50 golobov.

25. april, Maribor – Lipovškov memorial, strelec po 50 golobov.

23. maj, Maribor – tekma za dan mladosti, 2-krat 15 golobov in tarča »srnjak«.

13. junij, Koper – meddružinska tekma, strelec po 50 golobov.

19. junij – republiško prvenstvo Strelske zveze Slovenije. 3. in 4. julij – prvenstvo LZS v Kopru (Šmarje).

7. in 8. avgust, Koper – meddružinska tekma, strelec po 100 golobov.

15. avgust, Rečica pri Laškem – Vezjakov memorial, kombinirano streljanje.

5. ali 12. september, Koper – ekipno tekmovanje pod pokroviteljstvom vojne mornarice, strelec po 50 golobov.

Prvenstvo Lovske zveze Slovenije v lov. streljanju bo 3. in 4. julija v Kopru. Zato morajo biti izvedena vsa prvenstva lov. družin do konca maja, prvenstva bazenskih skupnosti do sredine junija in prvenstva področnih zvez do konca junija.

Tekmovalci I. razreda s prvenstva LZS za leto 1975 nimajo pravice nastopati na kvalifikacijskih tekmovanjih za prvenstva lov. družin do izvedenih prvenstev področnih zvez.

Reprezentanca področne zveze se izbira na posebni tekmi, na kateri nastopijo prvi štirje s tekmovanja za prvenstvo področne zveze in vsi tekmovalci I. razreda te zveze. Področno zvezo na prvenstvu LZS zastopata ena ali dve ekipi, izbrani na tem tekmovanju.

Vsi tekmovalci I. razreda imajo pravico do nastopa na prvenstvu LZS, ne glede če so se ali se niso uvrstili v ekipo področne zveze.

Tekmovalci I. razreda tekmujejo v okviru prvenstva LZS še v posebni konkurenci na 100 golobov.

Poročila o tekmovanjih naj dopisniki pošljejo uredništvu Lovca čimprej po strelskih prireditvah!

Komisija za strelstvo LZS

V spomin

Janez Remic – Brko je 2. 12. 1975 nepričakovano odšel v večna lovišča, v 66. letu starosti. Kot kmečki sin je že v zgodnji mladosti okusil vso bedo tedanje dobe. V času

okupacije se je zgodaj pridružil narodnoosvobodilnemu gibanju. Novembra 1943 je bil aretiran in odpeljan v Dachau. Po osvoboditvi se je izmučen vrnil na svoj dom v Podtabor. Takoj se je vključil v lovske vrste in bil soustanovitelj naše LD, katere član je ostal vse do svoje smrti. Več let je bil vzoren lovec, vodja revirja in član UO. Posebno veselje je imel do lovskih psov, ki jih je vzgajal veliko let. Janez je bil povsod dobrodošel gost in v veseli lovski družbi je vedno prva pesem zadenela iz njegovih ust.

Na njegovi zadnji poti smo ga domači lovci in predstavniki sosednih LD spremili z lovskimi častmi. Srčna kultura pokojnega Janeza, njegova šegavost in tovarištvo naj nam ostanejo svetel vzor!

LD Taborska jama – M. Š.

Valentin Zelenc nas je za vedno zapustil 13. 6. 1975, v 80. letu starosti. Občutil je prvo in drugo svetovno vojno ter njune posledice. V NOB se je vključil l. 1942 in deloval kot terenec vse do konca vojne. Član Lov. društva Idrija je bil od svojega 16. leta, prav tako planinskega društva. Ljubil je naravo, družbo in petje, nabiral zdravilna zelišča in znal z njimi zdraviti. Še dolgo bomo pogrešali njegov izvirni, prijetni humor. Odšel si, dragi Tine, kot boter nedavno razvitega prapora idrijske LD, odšel si

za vedno ob lovskem pogonu in zvokih lovskega roga. Naj ti bo lahka slovenska zemlja, ki si jo tako ljubil in kateri si posvetil velik del svojega življenja!

Člani LD Idrija

Ivan Mesarič, rojen v Makolah, je skoraj 72 let star 15. 12. 1975 za vedno zapustil lovsko organizacijo, v kateri je bil 30 let zvest sodelavec. Zglednemu tovarišu čast in spomin!

LD Dravinja – Majšperk

Srečko Urbančič, član in častni član LD Peca – Mežica, je 25. 11. 1975, star 77 let, za zmeraj zapustil lovske vrste. Svojo mladost je preživel v številni družini pri svojih starših v rojstnem kraju Horjulu pri Vrhniki. Kot velik ljubitelj narave se je že kot mlad fant odločil za gozdarski poklic. Svojo prvo službeno dolžnost je nastopil v Mokricah na Dolenjskem. Leta 1928 je prišel k nam na Koroško – v Podpeco, kjer je do okupacije opravljal gozdarski poklic pri Rudniku Mežica.

Nemci so ga kot zavednega Slovence takoj izselili, pozneje pa odpeljali v koncentracijsko taborišče Buchenwald, kjer je veliko pretrpel. Po srečni vrnitvi v osvobodeno domovino se je zopet zaposlil kot gozdar pri rudniku

Mežica, kjer je služboval do upokojitve.

Vseskozi je bil član zelene bratovščine in vrsto let je opravljal lovskočuvajsko službo. Vsem nam je bil pravi učitelj in odličen vodnik ter je s svojim znanjem in izkušnjami vsem rad pomagal. Mnogim lovcem je bil vodnik na prvega srnjaka, ruševca, prav posebno pa na velikega petelina, ker je bil v tem lovu nadvse izkušen.

Zaradi svoje izredne dobrodušnosti in šegavosti je bil zelo priljubljen in ga bomo ohranili v najlepšem spominu. Dragi Srečko, naj ti bo lahka koroška zemlja!

Mežiški lovci

Štefana Jerina smo 12. novembra 1975 ob zvokih lovskega roga, strelah lovskih pušk in polnoštevilnem spremstvu lovecev položili v prerani grob. Dopolnil je komaj 40 let, ko ga je na pragu železarne dohitela smrt. Rojen je bil v Hrvaškem Zagorju in tam preživel tudi vojne grozote. Po osvoboditvi je bil v mladinskih delovnih brigadah večkratni udarnik. Potem se je zaposlil v jeseniški železarni.

Kot dober plavžar, član ZK in aktiven samoupravljaec je bil delaven tudi v LD in njenih organih. Posebno je bil zaljubljen v revir Belščico, kjer je bil gospodar koč na Sečah.

Hkrati se spominjamo tudi Franca Jakopiča, ki je umrl l. 1973. Posebno je ljubil

visokogorski lov v strminah Golice in Rožice. Trdo življenje na kmetih, pri drvarjih, v partizanih in železarni mu je izčrpalo življenjske moči, v 60. letu starosti.

Oba tovariša smo za njihov delovni odnos do lovstva in tovariški odnos do članstva cenili ter ju bomo ohranili v lepem spominu.

LD Jesenice
na Gorenjskem – F. P.

Karel Kralj, član LD Gor. Radgona, nas je 8. 9. 1975 za vedno zapustil. Ni mu bilo dano, da bi dočakal svoj 50. rojstni dan. Njegova prerana smrt je vse lovece naše LD in Zveze lovskih družin Gor. Radgona zelo prizadela. V LD je bil član UO, v prejšnji mandatni dobi tudi gospodar, v ZLD Gor. Radgona pa predsednik pravne komisije in komisije za lovske izpite.

Nismo izgubili le dobrega tovariša, temveč tudi velikega poznavalca in gojitelja divjadi ter neutrudnega tvorca internih lovskih predpisov. Ni bilo pravniške zadeve v LD ali ZLD, kjer kot izkušen pravnik ne bi sodeloval.

Kako priljubljen je bil kot lovec in družbenopolitični delavec v radgonski občini, je pokazal tudi njegov veličastni pogreb. Dragi Karel, hvala za vse, kar si storil v korist lovstva! Naj ti bo trajen spomin!

LD Gornja Radgona – M.

Valentin Zelenc



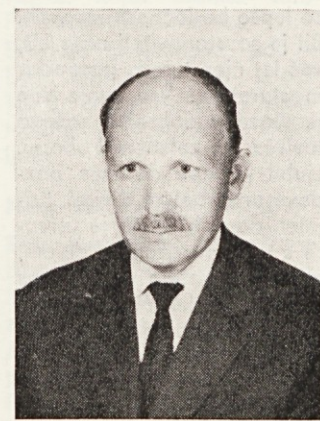
Ivan Mesarič



Srečko Urbančič



Karel Kralj



Rudolf Longo iz Malega Mraševa je umrl po daljši bolezni 18. 6. 1975, v starosti 76 let. Bil je ustanovni član LD Veliki Podlog in kasneje njen vzorni lovec. Veliko si je prizadeval za smotrno gospodarjenje z loviščem in z vso ljubeznijo je v zimskih dneh hranil divjad ter druge divje živali. Zadnja leta, ko se zaradi bolezni ni mogel več udeleževati lovov, je pa še vedno redno prihajal na sestanke in bil do zadnjega dne naročnik revije Lovec. Naj mu bo trajen spomin!

LD Vel. Podlog

Remigij Ambrožič, član LD Sabotin od leta 1967, je za vedno zatisnil svoje oči ob trgatvi, 23. 9. 1975, v 54. letu starosti. Kot sin zidarja, ki je moral v tujino, da je preživel družino, je postal tudi on zidar. Leta 1943 je vstopil v NOV, bil ranjen, Nemci so ga ujeli in internirali. Po vojni se je vrnil iz Nemčije izčrpan. Bil je rezervni oficir JLA in za zasluge v NOB tudi odlikovan.

Kot lovec se je udeleževal pri raznih delih v lovišču in pri gradnji lovske kočice. Našemu dobremu lovskemu tovarišu naj bo lahka slovenska zemlja, ki jo je tako zelo ljubil!

LD Sabotin

Anton Uran-Junkarjev — je 31. 10. 1975 odšel v večna lovišča, star komaj 47 let. Že v rani mladosti je okusil vso pezo življenja in pozneje kot zaveden Slovenec stopil v partizanske vrste. Prav tako je bil tudi v povojnem času v prvih vrstah za lepšo bodočnost nas vseh. Bil je soustanovitelj naše LD, več let njen tajnik, gospodar in starešina. Vse svoje sile je vložil v dobrobit našega lovišča na zelenem Pohorju. Ljubil je lepe domače gozdove in skrbel za divjad. Prijeten dom, ki si ga je ustvaril s svojim vztrajnim delom, in lovske trofeje v njem nas bodo še veliko let spominjali na njegovo veliko ljubezen do doma, do svojih dragih in naše zelene bratovščine. Lovski rog mu je zatrobil v

slovo, pohorski gozdovi pa mu bodo na mrtvi straži šumeli večno lepo pesem. Dragi Tonček, ostal nam boš v lepem spominu.

LD Janžev vrh

Anton Marn iz Velike Štange je umrl 18. 11. 1975, po daljši zahrbtni bolezni, v najlepših moških letih, star komaj 45 let. Zapustil je ženo in tri mladoletne otroke. Bil je dolgoletni član naše LD, vesten in pravičen lovec ter dober lovski tovariš. Pogrešali ga bomo na naših brakadah, še bolj pa na tovariških srečanjih, kjer ne bomo več slišali njegovega značilnega tenorja. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

LD Kresnice — H. R.

Rudolf Mravljak nas je za vedno zapustil 23. 7. 1975, v 50. letu starosti. Še kot mladinec se je moral pred okupatorjem umakniti v gozdove in jim je ostal zvest kot partizan, kasneje pa kot lovec. Po osvoboditvi, za katero je doprinesel svoj delež, je vseskozi kot rudar delal v velenjskem rudniku in dočakal zasluženi pokoj. Ves svoj prosti čas je posvetil lovu, še posebno kot pomožni lovski čuvaj. Veliko prezgodaj smo ga pospremili na zadnji poti in mu izkazali lovske časti. Naj nam ostane v trajnem spominu!

LD Škale

Dušan Vilhar. — Presenetila nas je žalostna vest, ko je 16. 11. 1975 za vedno odšel od nas naš Dušan, v 70. letu starosti. Bil je vesele narave, lovec 30 let in že pet let častni član naše LD. V NOB je sodeloval od leta 1941. Zadnji čas mu bolezen ni dopuščala, da bi prihajal med nas. Vrzal v naši LD sedaj izpopolnjujeta njegov sin Aleksander in zet Milan, zvesta in delovna člana. Slava našemu Dušanu, iskreno sožalje vsem njegovim!

LD Sinji vrh v Beli krajini

Lovska kinologija

Mednarodna tekma jamarjev

Klub ljubiteljev psov jamarjev (KLJP) praznuje letos 50-letnico obstoja. V počastitev svojega zlatega jubileja bo 26. junija 1976 priredil mednarodno tekmo jamarjev v umetnem rovu (tudi izvlačenje mrtve roparice). Vabimo vodnike lovskih terierjev, foksterierjev in jazbečarjev, da prijavijo udeležbo najkasneje do 15. maja. Prijavnina za udeležbo na tekmovanju je 100 din. Zbor tekmovalcev 26. 6. ob 7. uri pri Ornitološkem zavodu (hipodrom) v Ljubljani. Vodniki bodo za dobro uvrščene pse in psice prejeli diplome, za najboljše pse posameznih pasem pa pokale.

Za izvedbo te tekme potrebujemo dva živa jazbeca in živi lisici. Prosimo lovce, ki bi jim uspelo uloviti v času do tekme katero navedenih živali, naj to takoj javijo na naš naslov.

Klub ljubiteljev psov jamarjev
Ljubljana, Župančičeva 9/II
telefon (061) 22-798

Preizkušnja goničev v Šmarju, 6. 12. 1975

Vodnikom z območja LZ Celje nudi svoje lepo lovišče za preizkušnjo goničev že vrsto let LD Šmarje pri Jelšah. Ob pomoči nekaj požrtvovalnih članov poteka prireditve vsako leto brezhibno, v splošno zadovoljstvo vseh udeležencev.

Kljub temu, da preizkušamo samo naravne zasnove, mora vodnik s psom pred tem pridno hoditi v lovišče ter mu omogočiti, da razvije vse svoje prirojene lastnosti.

Splošen pojav pri preizkušnjah goničev je, da psi premalo samostojno iščejo in prekratko gonijo. Vzrok je v pomanjkljivem in napačnem

šolanju ter prezgodnjem vodenju mladih psov na brakade, kjer jih še posebno temeljito pokvarimo, če gonjači v pogonih streljajo zajce in s tem odvzamejo psom možnost za daljšo gonjo. Nekateri vodniki tudi upravičeno tožijo nad neuvidevnostjo vodstev lovskih družin, ki jim ne dajo možnosti učiti pse v posebnih, za to določenih delih lovišča.

Preizkušnje se je udeležilo 8 kratkodlakih istrijancev, 7 posavskih in 2 balkanska goniča. Pozitivno je bilo ocenjenih 8 goničev (4 kratkodlaki istrijanci, 3 posavci in 1 balkanski gonič):

Flora, JRGp 60008, vodnik Jože Gosak, LD Polzela; Aga, JRGki 60225, vodnik Jože Selčan, LD Dobrna; Arno, JRGki 4304, vodnik Franc Gorjanc, LD Ponikva; Astra, JRGki 60227, vodnik Jože Kovač, LD Vitanje; Bar, JRGp 1384, vodnik Maks Sevshek, LD Oplotnica; Astor, JRGb 116, vodnik Vinčo Fužir, LD Mazirje; Capo, JRGp 60035, vodnik Franc Kunej, LD Vojnik; Arap, RMGki 5131, vodnik Franc Tevž, LD Gornji grad.

Pozitivno ocenjeni goniči so tudi telesno lepi in bodo krepko koristili nadaljnji zreji. Po dolgem času smo na tej prireditvi videli zopet dva lepa in tipična posavca s pravilnimi belimi lisami, ki sta bila tudi lovsko kvalitetna. Posavka Flora je izmed vseh goničev pokazala najboljše lovske lastnosti. Po prireditvi so uspešni vodniki dobili lepe praktične nagrade Lovske zveze Celje.

Slavko Kovač,
kinol. sodnik

Nova knjiga

Na knjižnem trgu je nova knjiga »Lovački psi — uzgoj i školovanje«, izpod peresa Ivana Richterja, v hrvatsko-srbskem jeziku. Založil jo je zavod »Znanje« v Zagrebu. Cena knjigi je 200 din in je v prodaji v Lovski zadrugi »Lovec«.

Knjiga ima 320 strani, od tega četrtina o vzgoji in šolanju psa. Zelo obširno so obdelane pasje bolezni in

na osemdesetih straneh tudi pasme lovskih psov.

Po mojem mnenju je »šolanje« obdelano preskromno in ne zajema tistega, kar bi človek po naslovu knjige pričakoval. V poglavju o šolanju so stvari, ki ne bi vzdržale kritike, kot je npr. »ležanje« in »prinašanje«, posebno na 60. strani s sliko, kjer bi moral biti podpis »Nepravilno donošenje«, namesto »Donošenje«.

Nemški prepeličar (str. 255) je tipičen šarivec in ne ptičar, kamor ga je avtor uvrstil. Tudi alpski in westfalski brak-jazbečar ne spadata med jazbečarje (str. 301), temveč med brak-jazbečarje.

Laže je knjigo kritizirati, kakor jo napisati. Toda vsaka nova strokovna knjiga naj bi bila boljša od prejšnjih, ker le taka dviga strokovni nivo vodnikov in ljubiteljev psov sploh.

Vsako novo knjigo s kinološkega področja moramo pozdraviti, ker je v vsaki tudi mnogo dobrih napotkov. Tudi ta knjiga jih ima in zaradi nekaterih spodrslijav ne izgubi na svoji osnovni vrednosti. S tega vidika knjigo priporočam, še posebno zato, ker so v njej obširno obdelani standardi pasem lovskih psov in je opremljena z bogatim slikovnim gradivom, čeprav barvno ni najboljši.

Avtorju čestitam h knjigi, ki je verjetno plod večletnega dela in ker je z njo obogatil skromno jugoslovansko kinološko literaturo.

Ljuban Zadnik

Prijavljene paritve

Vsi navedeni psi plemenjaki in plemenjakinje so uspešno opravili preizkušnjo. Kratice d, pd, odl pomenijo telesno oceno dobro, prav dobro, odlično.

Posavski goniči (JRGp):

Azor, odl – Eka Laška, d. Leglo 7. 4. Rejec Franc Horjak, Laško.

Kdl. istrski goniči (JRGki):

Bor, pd – Bistra, pd. Leglo 17. 1. Rejec Janez Markelj, Ljubno 19, Podnart.

Bobo, odl – Blanka, pd. Leglo 9. 4. Rejec Franc Herle, C. 9. avg. 97, Zagorje.

Hari Rakovski, pd – Aga, pd. Leglo 3. 4. Rejec Ivan Selčan, Čreškova 24, Strmec. Bobo, odl – Asta (Lajka), pd. Leglo 21. 4. Rejec Rafael Lindič, Šmartno.

Nano Travnogorski, odl – Bistra, pd. Leglo 22. 4. Rejec Ciril Štrubelj, Pri mostu 12, Grosuplje.

Bor, pd – Cara, pd. Leglo 12. 3. Rejec Franc Osvald, Draga pri Loškem potoku.

Dali, pd – Mira d. Leglo 11. 4. Rejec Jože Rosič, Kneža 43, Most na Soči. Etos Mehovski, odl – Bela, pd. Leglo 25. 3. Rejec Ivan Lapajne, Jelični vrh 2, Idrija.

Brak-jazbečarji (JRBj):

Aron, odl – Cita Črnojska, d. Leglo 25. 3. Rejec Viktor Dolenc, Grajska pot 3, Logatec.

Davor, odl – Alga, d. Leglo 9. 3. Rejec Rudi Žitko, Stara cesta 51, Dol. Logatec.

Blisk, odl – Bela Orehovska, odl. Leglo 25. 3. Rejec Edi Ahac, Koplja vas 44, Prebold.

Runo, pd – Bara, pd. Leglo 8. 4. Rejec Anton Šlosar, Nova Kračina 42, Ilirska Bistrica.

Daksi, pd – Aga, pd. Leglo 15. 4. Rejec Alojz Gorenšek, Brdinje 46, Ravne na Koroškem.

Bas, d – Blanka, pd. Leglo 8. 4. Rejec Stefan Zaplotnik, Pristava 61, Tržič.

Biser, pd – Murka Blegoška, odl. Leglo 6. 4. Rejec Pavel Vuga, Zapuže 3/a, Begunje na Gorenjskem.

Tambor, odl – Ada Brudnova, odl. Leglo 24. 4. Rejec Franc Grilc, Dovško 8, Senovo.

Aljko Velikolaški, pd – Asta Gorenjesavska, pd. Leglo 2. 4. Rejec Branko Galjot, Ručigajeva 22/e, Kranj

Foksterierji (JRFos):

Robin v. d. Wijngaastsberg, pd – Cana, pd. Leglo 13. 4. Rejec Milena Kuder-Kosec, C. na Brdo 26/a, Ljubljana.

Aero, pd – Tisa, pd. Leglo 26. 4. Rejec Valter Masnik, Vel. Mraševo 59, Podbočje.

Šeki, pd – Ara, pd. Leglo 24. 4. Rejec Alojz Trobevšek, C. Dr. T. Zajca 18, Kamnik.

Ivan Richter



LOVAČKI PSI uzgoj i školovanje ZNANJE

Nova knjiga na knjižnem trgu

Bavarski barvarji (JRBb):

Dunav v. Laudan, pd – Andra v. d. Krauswiese-A, odl. Leglo 11. 4. Rejec Mirko Stražišar, Dolnja Briga 14, Kočevje.

Dunav v. Laudan, pd – Betti v. Gutzespitz, odl. Leglo 3. 5. Zdravko Kosmač, Hotavljice 20, Gorenja vas.

Lovski terierji (JRLT):

Runo Srebotniški, pd – Zlata Voglajniška, pd. Leglo 18. 3. Rejec Ivan Puncer, Studence 53, Žalec.

Beno Kajuhovski, odl – Aca, pd. Leglo 9. 4. Rejec Staniko Herle, Potoška vas 32, Zagorje.

Sak, pd – Dika, odl. Leglo 5. 4. Rejec Ivan Širnik, Otiški vrh 48, Dravograd.

Ris, pd – Baka Kajuhova, pd. Leglo 16. 4. Rejec Miha Šmid, Jakčeva 6, Slovenj Gradec. Dago v. d. Krausen Eiche, odl – Dora, odl. Leglo

14. 4. Rejec Vinko Foršček, Lepodvorska 2, Ljubljana. Bezi vom Perdla Bach, odl – Ara, d. Leglo 20. 4. Rejec Svetin Andromako, C. v Dvor 2, Ljubljana.

Ari, odl – Žarka, pd. Leglo 25. 4. Rejec Jože Antolič, Miklošičeva 6, Ptuj.

Kdl. jazbečarji (JRJki):

Savo, odl – Cuka, d. Leglo 18. 3. Rejec Stanko Lah, Pangerce 15, Cirkovce.

Brik od Ernestinova, pd. – Eda Olimjska, pd. Leglo 15. 3. Rejec Vjekoslav doktor Simčič, Kalanova 7, Ljubljana.

Nem. kdl. ptičarji (JRPki):

Brest Škedenjski, pd – Dora Dravskodvorska, odl. Leglo 3. 3. Rejec Jože Pesek, Brezula 22, Rače.

Arno Pohorski, pd – Cica, pd. Leglo 7. 4. Rejec Anton Ferk, Kozjak 23, Sentilj.

Apis Sandis, pd – Brina, pd. Leglo 24. 3. Rejec Mirko Flajšaker, Jedlovnik 16, Zg. Kungota.

Adi Hrašenski, pd – Cita, pd. Leglo 17. 4. Rejec Martin Pavlinič, Hum 21, Ormož.

Nemški prepeličarji (JRPr):

Ergo Poljčanski, pd – Frika Poljčanska, pd. Leglo 3. 4. Rejec Franc Košec, Grobelno 18/a.

Lord v. d. Buchenrausche, pd – Hela Poljčanska, odl. Leglo 31. 3. Rejec Stane Ferjančič, Vipava 251.

Cay v. Branden, pd – Bistra Piškovska, pd. Leglo v aprilu. Rejec Tone Miklavčič, Pod gozdom 14, Grosuplje.

Dik z Boča, d – Živa Paroška, odl. Leglo 8. 4. Rejec Anton Selinšek, Sp. Polskava 124, Pragersko.

Cay v. Branden, pd – Kara Celjska, pd. Leglo 2. 4. Rejec Jenko Stane, Prevalje pod Krimom.

Runo Savinjski, odl – Bara Golavabuška, d. Leglo 17. 4. Rejec Andrej Švab, Bernerjeva 2, Slovenj Gradec. Kuno vom Geroweier, pd – Lela Janinska, d. Leglo

30. 4. Rejec Franc Kralj, Prelog 1, Domžale.

Ptičarji ostrodlaki (JRPos):

Aco, pd – Diana Janska, odl. Leglo 29. 3. Rejec Ivan Udovič, Unec 115, Rakek. Graf vom Seeberg, pd – Dina Polenška, pd. Leglo 25. 4. Rejec Franc Feuž, Rajh Nade 14, Ljutomer.

Špringer španjeli (JRŠŠ):

Flicker, odl – Adela, pd. Leglo 25. 3. Rejec Vlado Lenčič, Dol. Prekopa 41, Koštanjeva na Krki. As, d – Besa, odl. Leglo

21. 3. Rejec Franc Flere, Pusto polje 5, Šmartno ob Dretni.

Diko, d – Cara, d. Leglo 19. 3. Rejec Niko Marn, Brezovo 19, Blanca.

Jazbečarji resasti (JRJri):

Ago, pd – Ciba, pd. Leglo 22. 3. Rejec Alojz Mertelj, Gozd-Martuljek 97/d.

Koker španjeli (JRŠK):

Pitter v. d. Goldquele, odl – Uka Klanška, pd. Leglo 9. 4. Rejec Jože Kogelnik, Podklanc 5, Dravograd.

Kinološka zveza Slovenije



Šaljive

Prvi april

Lovca silijo od doma, na večer šele priroma naj nazaj.

Lovce pravi: »Psica moja je najslabša. Njena hoja – daj, no daj!«

»Nisem jaz nazadnje streljal, vzemi zajca, če ne zmerjal te bom zdaj.«

In če hočeš jager ratat', te ne sme nikoli fratat', četudi kdo te vpraša: »Kdo ima več zob, jager star ali mlad golob?«

Po terenu lovška zveza neprestano lovce zeza, preveč deviz nam nakazuje, da nas skoraj sram ratuje.

Lovci, prvega aprila se začne nam novo leto, naj še letos se cedita po loviščih med in mleko!

Jože Praprotnik

Na sodišču

Sodnik: »Kako vendar, da ste kot divji lovci lovili pri belem dnevu?«

Obdolženec: »Ja, veste, ne maram, da bi govorili, da lovim ponoči naskrivaj.«

Odstrel starega »petelina«

-Špula-

MALI OGLASI

Črnega koker španjela, z rodovnikom, prodam. Je odličen v šarjenju, prinašanju in za delo v vodi. — Anton Zidar, Sp. Gameljne n. h., 61211 Šmartno, tel. (061) 346-925.

Koker španjela, z rodovnikom, starega 16 mesecev — prodam. Oto Cof, Partizanska 31, 62392 Mežica.

Obnovljen mannlicher-schönauser z novo nerjavečo cevjo .222 remington magnum (5,7 × 47), odličen za lov na srnjad, lisico ipd. — prodam ali tudi zamenjam za karabin 7 × 64 ali 6,5 × 68. Prodajam tudi **dvogled 7 × 50**, malo rabljen. — Slavko Vilfan, Črničev, 64243 Brezje.

Ograje, vrtno in druge, iz aluminijaste žice izdelujem po naročilu. Višina po želji kupca. — Ing. Lojze Kocmur, Podgorje 29, 63230 Šentjur pri Celju.

Triletno nemško kdl. piščarko, temno serasto, z odlično telesno oceno, povsem uporabno za poljski lov — prodam. Zvonimir Poznik, Runkova 10, 61000 Ljubljana, telefon (061) 56-438.

Kupim dobro ohranjeno MK puško, kal. .222, .223 ali 5,6 × 57. Ponudbe s ceno na naslov: Jurij Muhič, Cesta Ceneta Štuparja 27, 61231 Črnuče pri Ljubljani.

Kratkodlakega istrijanca, starega 2 leti, s telesno oceno prav dobro — prodam. Anton Mislej, Lozice 2, 65272 Podnanos.

DOPISNIKI, PAZLJIVO PREBERITE!

Dopisov za rubriki »Jubilanti« in »V spomin« je veliko več, kolikor je na voljo prostora (poprečno za obe rubriki v številki skupaj 3 strani). Zato sta uredniški odbor in izdajateljski svet sprejela dodatne pogoje za objavljanje.

Jubileje članov objavljamo za 50, 60, 70, 75, 80, 85, 90 itd. letnico, če so jubilarji delovali kot funkcionarji (ali lovski čuvaji) v lovski organizaciji vsaj 5 let, slike jubilarjev pa le za 70 in več let stare, če so organizirani lovci vsaj 25 let in so bili lovski funkcionarji (ali lovski čuvaji) najmanj 5 let. Izjemoma pa objavljamo tudi slike 50 in 60-letnih, če so s svojim delom za lovstvo zaslužni v širšem pomenu (npr. delovanje tudi v organih področne oziroma republiške LZ, ali so odlikovani vsaj z redom za lovske ali kinološke zasluge II. stopnje, ali so oz. so bili vidnejši sodelavci pri našem glasilu).

Osmrtnico objavimo za umrlega člana, če je deloval kot funkcionar v lovski organizaciji vsaj 5 let, njegovo sliko pa le, če je bil 70 ali več let star, organiziran lovec najmanj 25 let in 5 let lovski funkcionar oz. lovski čuvaj. Izjemoma objavimo tudi sliko mlajšega, če je bil s svojim delom za lovstvo zaslužen v širšem pomenu (kakor pri jubilarjih).

Osmrtnico objavimo, če jo dobimo najkasneje 10 mesecev po pokojnikovi smrti in je še na voljo prostor zanj.

Iz zapisa o jubilarju in pokojniku mora biti točno razvidno, da so izpolnjeni vsi navedeni pogoji. V zapisu o jubilarju je obvezno treba tudi navesti točen rojstni datum, v osmrtnici pa datum rojstva in smrti.

Osmrtnico ali jubilej objavimo le, če sta dopisa podpisana in žigosana od lovske organizacije (LD, LZ ipd.).

Prosimo za točno izvajanje teh navodil. Objavljali bomo samo zapise z vsemi zahtevanimi podatki. Za manjkajočimi podatki ne bomo poizvedovali. Priznujemo si tudi pravico, da zapise po potrebi skrajšamo.

Uredništvo



Spoštovani lovski tovariši,
kinologi,
ribiči,
vaši domači,
prijatelji in znanci!

Vabimo vas na

I. LOVSKI PLES

ZASAVSKIH LOVCEV

sobota, 10. aprila 1976,
v hotelu RUDAR —
TRBOVLJE,
pričetek ob 19. uri

Dva orkestra, bogat lovski menu in lovska dekoracija bodo pripomogli k prijetnemu srečanju vseh ljubiteljev narave.

Informacije in rezervacije dobite v recepciji hotela RUDAR — TRBOVLJE ali po telefonu (061) 821-733.

Odbor za pripravo plesa

Kuverta

grafična in predelovalna industrija
61000 Ljubljana, Titova cesta 87

izdeluje kuverte, pisemski papir v mapah, dišavne in špecerijske vrečke s tiskom, razne vrečke iz celofana in pergamina, ovojni in svileni papir s tiskom itd.

LOVCI!

»Novotekst« je za vas izdelal kvalitetno blago za lovske obleke, ki ga lahko kupite v prodajalnah Novoteksa: v Bršljinu pri Novem mestu, v Novem mestu na Glavnem trgu in v Metliki.

Želimo vam ugoden nakup!



Novotekst



Gorski potok, delo neznanega slikarja sredi 19. stoletja.

Slika-original v Narodni galeriji v Ljubljani.